

Mussolini Çörçilin nutkuna cevap veriyor

Alman propaganda nazırı Dr. Göbbels de dün bir nutuk söyledi

İtalyan Başvekili son 18 ay içinde cereyan eden harb hâdiselerini antattı ve: "İngilizler bir gaye uğrunda harb ediyorlar: Bütün dünyayı Hindistan haline düşürmek!," dedi

Şark cephesi

Merkezde şiddetli savaşlar oluyor

Berlin Sovyetlerin 95 tank kaybettiklerini bildiriyor

Londraya göre Ruslar Katelnikovaya 15 kilometre yaklaştılar

Berlin, 2 (A.A.) — Alman orduları baş kumandanlığının tebliği: Terekın şimalinde Alman tanklarının bir hücumu neticesinde düşman geri atılmış ve yüzlerce esir alınmıştır. Volga ile Don arasında Sovyetler, ağır kayıplara uğradıkları. [Devamı 3 üncü sayfada]

Toulon hâdisesi mes'ulleri muhakeme ediliyorlar

Laval da mes'uller arasında

Ankara 2 (Radyo gazetesine) — Moskovadan verilen bir habere göre Hitler, Toulon hâdisesi müsebbiblerini derhal muhakeme edilmelerini emretmiştir. Bu muhakeme, Riom muhakemesi. [Devamı 3 üncü sayfada]

BUGÜN

Musahabe
Divan edebiyatı

Yazan
Ustad
Halid Ziya Uşaklıgil

Çiçek aşısı

Yazan
Profesör doktor
Sadi İrmak

Bizde kitabın değeri

Yazan
Halid Fahri Ozansoy

Maksim Gorkinin
nefis bir hikâyesi

Çeviren
Hasan Ali Ediz

Bu sayıyı dikkat ve güzel yazıları bugün iç sayfalarımızda bulacaksınız

Dr. Göbbels de, son zafer artık bir sabır meselesi olmuştur, diyor

M. Mussolini

Dr. Göbbels

Roma 2 (A.A.) — Duçe irad ettiği nutukta şöyle demiştir: 18 aylık bir sükûttan sonra bugün siyasi ve askeri ve bilhassa bu son 18 ay içinde cereyan eden askeri hâdiseler hakkında izahat vereceğim. Bu 18 aylık devre başlıca üç hâdiseye ile belirtilmiş bulunmaktadır: [Devamı 3 üncü sayfada]

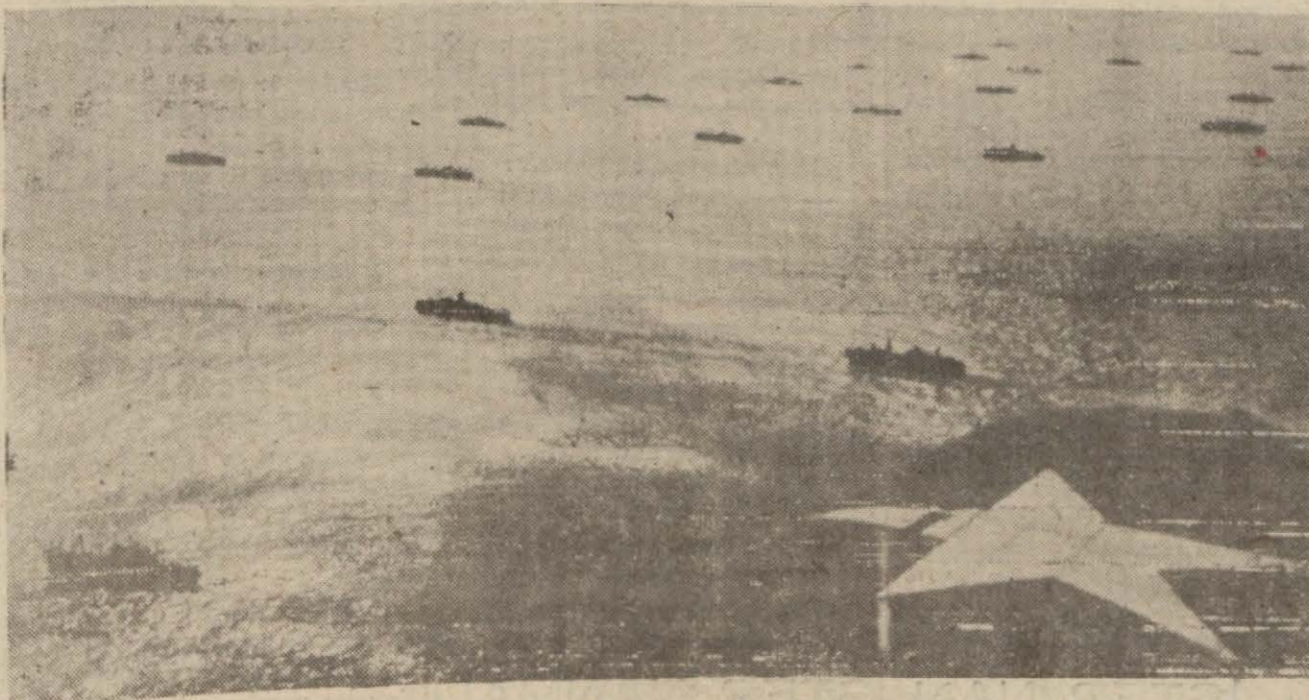
Askerî vaziyet

Alman ordusu Rus taarruzlarını duraklatabilmekle tehlikeyi şimdilik önlemiş sayılabilir

Hâdiseler mihverin Şimalî Afrikayı muhafaza edebilmesi ihtimalinin pek ziyade azaldığı hissini veriyor
Yazan: Emekli General K. D.

1 — Doğu cephesinde: Stalingrad bölgesinde Volga - Don arasındaki ve imkân elverirse büyük Don kavsi çevresindeki Alman ve müttefik kuvvetlerini çevirip kuşatmak ve ondan sonra da imhaları. Bu çalışmak üzere hayli üstün kuvvetler. [Devamı 7 nci sayfada]

Amerikan ordusu Afrikaya nasıl geldi?

Amerikan kuvvetlerinin şimalî Afrikaya ihracına aid yukarıda gördüğünüz resim radyo foto yolu ile alınmıştır. Resimde Amerikan kuvvetlerini nakleden 850 gemiden mürekkep muazzam konvoyun bir kısmı görülmektedir. Bu resim konvoy üzerinde uçmakta olan tayyarelerden alınmıştır.

Şimalî Afrikada muharebeler şiddetlendi

8 inci ordu da Libyada kat'î harekete geçti

Mihver kuvvetleri Tunusta karşı harekete geçtiler

Londra, 2 (Radyo) — Şimalî Afrikadaki müttefikler karargâhının son tebliğinde, birinci İngiliz ordusunun Tunus istikametinde ilerlediği bildirilmektedir. Mihver kuvvetleri tobruk bölgesinde karşı taarruza geçmişler de, bu taarruz püskürtülmüştür.

Halen General Nehring'in kumandasında bulunan mihver kit'a. [Devamı 3 üncü sayfada]

Örfî idare 6 ay daha uzatıldı

Ankara 2 (Hususi) — Büyük Millet Meclisinin bugünkü toplantısının altı vilâyette mevcut örfî idarenin bitimi arihinden altı ay daha uzatılmasına dair Başvekâlet tezkeresi okunmuş ve kabul edilmiştir.

Marmara iskelelerine aid divanı muhasebatın raporu

Nafia Vekili dün mecliste izahat verdi

Ankara, 2 (Hususi) — Meclisin bugünkü toplantısında Divanı Muhasebat raporunun müzakeresine geçilmeden önce kürsüye gelen Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoy beyanatta bulunarak demiştir ki: [Devamı 3 üncü sayfada]

Bulmacalarımız

On beşinci devre bulmacalarını doğru halledip hediye kazanan okuyucularımızın isimlerini 7 nci sayfamızda bulacaksınız.

Müesseseler barem kanununda tadiller yapılacak

İhtisas isteyen muayyen memuriyetlere aid kayıtlar genişletilecek

Ankara, 2 (Hususi) — Müesseseler barem kanununda bazı değişiklikler yapılması bahis mevzuudur. Tatbikattan elde edilen tecrübeler, ihtisas isteyen bazı memuriyetlere iktidarlı ve liyakatli memur bulma müşkülâtı halen tatbik edilmekte olan dar kayıtların genişletilmesi lüzumunu meydana çıkarmıştır. Bazı kadrolardaki memuriyetlere lüzumunda barem kanunu kayıtlarile bağlı kalmadan arzu edilen kimseleri kadro maas ve ücretle tayin edilebilmeleri esasının kabulü kuvvetle muhtemeldir.

Devletçe ve milletçe yapmamız lâzımgelen tasarruflar: 7

Ekmeklerdeki etiketler

Bu etiketler yüzünden yalnız İstanbulda günde 858 kilo ekmek sokağa atılıyor

Yazan: Hasan Ali Ediz

Bilindiği üzere menşeleri, yani hangi fırında pişirildikleri belli olmak için, ekmeklerin altına fırınlarca küçük birer etiket yapıştırılmaktadır. Uzerlerinde fırınların isimleri yazılı olan ve belediye zabıtasının kontrol ve zifasını kolaylaştırmak düşüncesiyle ekmeklerin altına yapıştırılan bu etiketleri, ekseriya, ekmeklerin üzerinden söküp çıkararak kabul olamamaktadır. Bunun tabii bir neticesi olarak, bu kâğıt parçalarını ekmekle beraber yememek için, bu etiketlerle birlikte, bunların işgal ettiği yer kadar bir ekmek parçasını da koparıp atmamak lâzım gelmektedir. İşte hergün, hiç düşünmeğe bile lüzum görmeksizin tatbik etmekte olduğumuz bu usul neticesinde, hiç farkında olmadan, milli servetimizden bir parçayı da kaldırıp sokağa atmaktayız!

Halbuki, bilhassa bu harb şartları içinde, halkımızın başlıca gıda maddesini teskil eden ekmeğin hattâ bir gramını bile israf etmek hiç şüphe yok ki, kat'iyen doğru değildir. Oysa ki, yalnız bu etiketler dolayısıyla hergün yalnız İstanbulda sokağa atılan ekmeğin miktarı yüzlerce kiloyu geçmektedir. Etiketlerle beraber koparılan bu küçük ekmek parçalarının, yalnız İstanbul mikyasında alındıkları takdirde, nasılsal bir yekûn tuttuğunu anlıyabilmemiz için hep beraber kısa bir hesap yapalım: Son karne tevziyatına göre bugün İstanbulda 290 bin' memur, 568 bini de halk karnesi olmak üzere ceman 858,000 karne mevcuttur. Bu karnelerden bir kısmını çocuk karnesi olsa bile, bir hayli miktarda ağır işçi karnesi bulunduğunu da bildiğimiz için, bunların, yani çocuk karnelerine ağır işçi karnelerinin birbirlerini ikmal ve telâfi edebileceklerini de kabul edebiliriz. Bu takdirde İstanbulda hergün karne adedinin yarısı kadar, yani 429,000 ekmek çıkmaktadır. Şu halde yalnız İstanbulda hergün 429 bin ekmeğe etiket yapıştırılmaktadır. Ekmekğin üzerinden, etiketle beraber koparıp attığımız ekmeğin miktarını vasatî bir hesabla 2 gram olarak kabul edebiliriz. Buna nazaran yalnız İstanbulda [Devamı 7 nci sayfada]

Suikasd davasına dün devam edildi

Dünkü duruşmada büyük elçi Fon Pappenin kâtibi şahid olarak dinlendi

Ankara, 2 (A.A.) — Almanya Büyük Elçisi Fon Pappen'e karşı suikast hazırladıklarından dolayı mahkûm edilmiş olan Pavlof, Kornilof, Abdurrahman Sayman, İsmail Sağolun nakzen görülmekte olan muhakemelerine bugün de devam edilmiştir.

Muhakemeye başlanırken maznunlardan Abdurrahman Saymanın müdafii avukat Şakir Ziya hakkında barodan cevap eglmediği tesbit edildiğinden sonra büyük elçi Von Pappenin kâtibi Madmazel Roza şahit olarak dinlenmiştir.

Madmazel Roza ifadesinde, 24 Şubat 1942 günü takriben saat 10 raddelerinde ikametgâhından çıkarak sefarethaneye gitmekte iken, Von Pappen ile refleksinin da ikametgâhlarından çıkarak sefarethaneye doğru ilerlediklerini ve kendisinin İtalya sefarethanenin orta kapısı önünde bulunduğu sırada büyük elçi ile refleksinin [Devamı 7 nci sayfada]

Paolov

Hergün

Japonyanın istikbal için p'ani nedir, Yokse 75 yıldanberi ilk defa olarak Plânsız mı kaldı?

Ekrem Uşaklıgil

Bay Kurusu Tokyoda yapılan bir toplantıda uzun bir demecde bulunmuş.

Bay Kurusunun geçen yıl son bahara doğru Japon imparatoru tarafından Amerika ile bir anlaşma temin etmek vazifesile mükellef olarak Vaşingtona yollanmış olduğunu hatırlarsınız.

Bay Kurusu Pasifiki geçen çok ümidliydi, Amerika top rağına ayak bastığı zaman kendisini karşılayan gazetecilere üzerine aldığı vazifeyi başarmak için elinden geleni yapacağını söylemişti, anlaşılın üzerine aldığı vazife başırlanmayacak kadar güç, yahud da Japon devlet adamının elinden gelen iş pek azmış. Amerikada iki ay aşan konuşma hiç bir netice vermeden uzadıkça uzadı ve bir sabah öğrenildi ki Japon filosu Pearl Harboura bir baskın yapmıştır.

Aradan bir yıl zaman geçti, bu müddet zarfında da Mikadonun fevkalâde murahhası Amerikanın Tokyo sefiri ile değiştirilerek memleketine döndü, ve bir yıl dilini tutarak oturdu, bir toplantı esnasında demecde bulunması ilk defa vaki oluyor, bunun içindir ki merakla dinlenmiştir.

Japon donanmasının Pearl Harboura yaptığı baskın 941 yılı İlkânununun 8 inci günü sabahı yapılmıştır. Uzak şark muharebesi de o gün başlamıştır. Mikadonun sabık fevkalâde murahhası demecinde bu noktayı tashih ediyor ve diyor ki:

«Hayir, hakikatte muharebe 941 yılı İlkânununun 8 inci günü sabahı değil, birinci günü başlamıştır. Amerika o tarihte bize bir ultimatom verdi. Bu ultimatom Japonyayı iktisaden esir etmeyi güden maddelerle doluydu, fiilen harb demektir.»

Bu iddiadan çıkan netice mev dandadır!

— Muharebeyi biz açmadık. Amerika açtı. Pearl Harboura yaptığımız baskın değildi, karşı tarafın açtığı harbin ilk safha sıydı.

Hakikatin nerede olduğunu aramanın sırası değildir. Şimdilik faydası da yoktur. Bu vazifeyi ileride tarih yapacaktır.

Amerika Vaşington müzakereleri esnasında Japonya ile anlaşmak için göze çarpmak bir istek göstermemiştir.

Pearl Harbour baskınından sonra tarafız kaynaklar, tarafız gazeteler bu isteksizliğin üzerinde uzun uzadıya durdular ve Amerikanın hazırlıksız olduğu na göre bu isteksizliği Japon kuvveti hakkında bilgi eksikliği ne atfettiler, ihtivatsızca hareket olarak gördüler.

Mihver kaynaklarının ve gazetelerin müdafaa ettikleri teze bundan farklıydı, onlar şöyle diyorlardı:

—Amerika halkı İngiltereye malzeme bakımından yardım etmekle beraber harbin dışında kalmak azmindeydi, Mister Ruzvelt te cumhuriyetine üçüncü defa olarak namzedliğini koyarken harb dışında kalmayı vâdetmişti, fakat malzeme yardımının İngiltereyi kurtarmayacağını görünce muharebenin, Japonya tarafından acılmasını temine çalıştı. Amerika tarafından Japonya ile bir anlaşma temininde isteksizlik gösterilmesinin tek sebebi budur.»

Her ne olursa olsun harb açılmış, üzerinden de bir yıl geçmiştir.

(Devamı 8 inci sayfa)

RESİMLİ MAKALE

1789 Fransız ihtilâlinde 1939 cihan harbine kadar 151 yıl geçti, bu müddetin yalnız 37 yılını sulh, 114 yılını ise harb işgal etmiş, bu harb senelerinin 82 si de Avrupada geçmiştir.

Napolyon harpleri Kırım harbi, 870 muharebesi, büyük muharebe, İspanya muharebesi, Balcan ihtilâlları ve istiklâl mücahedeleleri, en nihayet te bu harb geçtiğimiz yolun kanlı izleridir. Dünya halkedildiği ve halkedilen dünya üzerinde insan görül-

düğü gündenberi vakitlerimizi budalaca olmaktan kurtarmak için ne yapmak lâzım geleceğini düşünmüş, daima aramış, araya araya, nihayet hırstan korkulmanın zarureti üzerinde durmuşuzdur. Fakat ne çare ki, yokluğu insanı cansız taş haline getiren hırs keyif verici ilâca benzer, insan onu gittikçe fazla almak ister, ferd de felâkete, cemiyet te harbe sürüklenir, tarih boyunca dövüşüp durur.

Şehir Haberleri

Bazı tramvay duraklarının yerleri değiştirildi

Elektrik, Tramvay ve Tünel işletmeleri idaresi tramvay durak yerleri üzerinde yeni bazı tadilat yapmıştır. Bugünden itibaren tabiki na başlanılacak olan yeni şekle göre, Beyoğlu şebekesinde Hamam durağı kaldırılacak ve Osmanbey durağı yeniden ihdas olacaktır.

Bundan başka Şişli Etfal Hastanesi önünde de saat 13 e kadar tramvaylar duracaktır.

Beştaş şebekesinde Boğaziçi, Kolej ve aynı yolda Değirderda da tramvaylar eskisi gibi duracak, Şeref stadi önünde ise yalnız maç günleri ve saatlerinde durulacaktır.

Aksaray şebekesinde de Etyemez durağı Davutpaşaya nakledilecektir.

Beştaş şebekesinde Boğaziçi, Kolej ve aynı yolda Değirderda da tramvaylar eskisi gibi duracak, Şeref stadi önünde ise yalnız maç günleri ve saatlerinde durulacaktır.

Aksaray şebekesinde de Etyemez durağı Davutpaşaya nakledilecektir.

Bir makasçı tren altında çiğnendi

Dün Pendik istasyonunda feci bir tren kazası olmuş, bir makasçı parçalanarak ölmüştür.

Pendik istasyonunda manevra yapmakta olan bir marşandiz, istasyon civarındaki makaslardan binde çalışan Ali adında bir makasçıya çarpmıştır. Bu ani çarpma neticesinde vagonların altına düşen Ali feci bir şekilde çiğnenmiş ve hemen ölmüştür.

Üstüdar Müddelimumiligi kaza etrafında tahkikata devam etmektedir.

Okullarda çiçek, kıyamık vak'aları görüldü

Şehrimizdeki bazı okullarda çiçek, kıyamık ve diğer mevsim hastalıkları görülmeğe başlamıştır.

Maarif Müdürlüğünün sıhhat müfettişleri hükümet ve maarif doktorlarıyla okulları sıkı bir surette teftiş ederek talebeyi sıhhi muayeneye başlamışlardır.

Bütün talebeye çiçek ve tifo aşılı yapılmışına devam edilmektedir.

Orozdibakin iki tezgâhdarı ihtikârdan tevkif edildiler

Gemici feneri olduğu halde satışın imtina eden Orozdibak müessesesi demir dairesi fei Yuda ve tezgâhdarı Yani dün milli korunma mahkemesince tevkif olunmuşlardır.

Bir tavzih!

Dünkü sayımızın, «Olur mu?» sütununda «San'at haysiyetle, telef kabili olmayan bir hareket!» başlıklı bir yazı intişar etmişti. Naşide ve diğer san'atkarlara «Sürünüyor!» dediği iddia olunan san'atkar dün matbaamıza gelerek, hiçbir fena maksadla bu sözleri söylemediğini, türlü sebelerle artistlerin himayesiz kaldıklarını ihzas etmek istediğini ifade etmiştir. San'atkar, Naşide derin bir hümmetle meşbu olduğunu sözlerinin yanlış anlaşılmasından çok teessür duyduğunu da söylemektedir. Biz de bu suretle, birçoklarını ezen hâdisenin yanlış tefsir edilmiş olduğunu görerek memnuniyet duyuyoruz.

İthalâtçı olmıyan toptancı tacirlerin alacaklar kâr hadleri tesbit olunacak

Tesbit işini yapmak üzere, 5 şehir ticaret odası azalarının iştirakile şehrimizde bir toplantı yapılacaktır.

Hariçten memleketimize ithal edilen muhtelif mallar malûm olduğu üzere, ithalâtçılar tarafından doğrudan doğruya perakendeciyeye verilmeyip evvelâ toptancılara satılmak ve toptancılar tarafından perakendecilere devredilmektedir. Halbuki ithalât birlikleri tarafından yalnız ithalâtçıların kâr hadleriyle perakencilerin kâr hadleri tesbit edilmekte ve böylece toptancılar için kâr nisbeti tesbit olunmamış bulunmaktadır. Bu vaziyet karşısında ithalâtçılar memleketin her tarafından toptancılara ayrıca kâr vererek mallarını devretmek mecburiyetinde kalmaktadırlar. Bu kâr ise memleketin muhtelif mintakalarında toptancıların fazla olup olmasına ve toptancılar tarafından

Merhum Tevfik Kut'un hatırası anıldı

Maarif Müdürü Tevfik Kut'un ölümünün birinci yıldönümü münasebetiyle merhumun müessesisi bulunduğu «Öğretmen Yardım Cemiyeti» tarafından dün saat 14,30 da Topkapı mezarlığında bir ihtifal tertibi edilmiştir.

İhtifalde belediye Reis Muavini Rifat Yenil, Maarif Müdürü Muh. sin Adil Binal, şehrimizde bulunan Maarif Vekâleti müfettişleri, öğretmenler ve merhum Tevfik Kut'un dostları ile akrabaları hazır bulunmuşlardır. Toplantıda merhumun hatırasına hümmet bir dakika ihtiram vakfesinde bulunulduktan sonra Eminönü Maarif memuru Adil Başkan kısa bir hitabe irad etmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir okuyucumuz dün matbaamıza geldi ve bir şoförle arasında geçen hâdiseyi anlattı:

Kendisi Çatalca köylerinden birinde oturuyor. Dün İstanbula gelmiş, Sirkeciye trenden inmiş ve bir otomobile atlayıp Beyoğluna çıkmak istemiş. Fakat arabanın kapısını açıp da içeriye girmeğe kalkışınca şoför:

— Bayım, tokantada müşterim var, onu bekliyorum! demiş.

Okuyucumuz bu iddiayı uydurma bulmuş, şoförün fazla para almak istediğini anlamış, itiraz etmemiş. İnmiş ve kaldırımda dolaşmağa, otomobili gözlemeğe başlamış. Böylece dolaştığı sırada da şoför kendisinden gözünü ayırmıyor

muş. Nihayet dayanamamış, okuyucumuzun yanına yaklaşmış:

— Bayım, her zaman lâfımıza inanmadın galiba, ne bekliryorsun? demiş.

Okuyucumuz sükûnetle: — Bakalım, gerçekten müşterim mi var, yoksa gitmek mi istemiyorsun? diye bekliryorum! cevabını vermiş.

Şoför kızmış, dönmüş, şöyle bir etrafı dolaşmış, kendisi gibi giyinmiş iki kişi ile görüşmüş, otomobile binmişler, okuyucumuzun gözleri önünde ve şoförün asabi hareketleri arasında uzaklaşmışlar!

Okuyucumuz sabretmiş olmasaydı, biraz sonra otomobilin geri gelip aynı yerde durduğuna şahid olacaktı.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Tarih boyunca dövüş..

Altın fiatlarındaki zahiri yükselişlerin önüne geçilecek

Sarrafların ve altın alıcıların defterleri kontrole tâbi

Haber aldığımız göre, altın satışlarına bir nizam vermek maksadile kambiyö borsa sarrafların ve altın alıcıların altın ve satım defterlerini kontrol etmeğe karar vermiştir. Böylece altın fiatlarındaki zahiri yükselmelerin önüne geçilmiş olacaktır.

İthalât ve ihracat birliklerinde yolsuzluk olduğu haberi yanlış

İthalât ve ihracat birliklerindeki muamelelerde yolsuzluk olduğu hakkında dün bir sabah gazetesinde çıkan yazının yaptığımız tahkikat neticesinde aslı olmadığı anlaşılmıştır. Mesele dün de yazdığımız gibi işlerinde bazı idari aksaklık görülen üç memura işten el çektilerimenden ibarettir.

Filhakika alâkadarların söylediği gibi birlikler 5 aydanberi Ticaret Vekâletinin kararıyla tevziatı tamamen serbest bırakmışlardır. Gelen mallar doğrudan doğruya ithalâtçılar tarafından tevzi edilmektedir.

Bir kadında 91 ekme karnesi bulundu

Fatihde, Eminsinan mahallesinde Pertev Paşa sokağında 42 numaralı evde oturan Nezahet adında bir kadının bazı kimselere ekme karnesi sattığı haber alınarak dün yakalanmıştır.

Nezahetin evinde yapılan araştırmada 91 adet ekme karnesi bulunmuş, müsadere olunmuştur. Suçlu kadının bu karneleri nereden ve nasıl tedarik ettiği ehemmiyetle tahkik edilmektedir.

Galatada Berberler sokağında 8 numaralı evde oturan Mahmud adında biri de dün 600 gramlık bir ekmeği 80 kuruştan satarken suçüstü yakalanmıştır.

Kızılay 4 aşhane daha açıyor

Kızılay aş evleri komitesi haber aldığımız göre Kocamustafapaşa, Rami, Beylerbeyi, ve Feriköyünde olmak üzere 4 aş evi daha açmağa karar vermiştir.

Otomobil lâstığı tevziatı

Otomobil lâstığı tevziatına bugünden itibaren başlanacaktır.

Vilâyet emrine verilen lâstikler, den, resmî dairelere mahsus otobüs ve kamyonlarla belediye hududu dışındaki kazaların resmî ihtiyaçları ayrılmış, geri kalan kısım hususî ihtiyaç sahiplerine tahsis olunmuştur.

Emniyet Altıncı Şube Müdürlüğü dün ilk tevziat listesini hazırlamış ve alâkadarlara tebliğ etmiştir. Evvelce yapılan müracaat strasına göre hazırlanan bu liste üzerinden bugün tevziata başlanacaktır.

Sabahtan Sabaha:

Nasıl kazandın, ve Kimin için kazandın?

Burhan Cahid

Harb devirlerindeki büyük kazançları tahdide imkân olmadığı her iki büyük harbin tecrübeleriyle anlaşılmalıdır. Bu her yerde böyledir. Yalnız bu dünya harbi eskisine benzemez. Ölçüsü bakımından değil, neticeleri bakımından, bu harbin neticeleri dün yayı hududları ölçülemeyecek bir iktisadî buhrana atabilir. İstihlâle istihlâk normal ahenği çoktan kaybetmiştir. Büyük sanayi baştan başa kalıbını değiştirmiştir. Bugün barış olsa endüstri şebekelerini yeni den organize etmek için en aşağı bir iki yıl çalışmak ister. Geçen harbden sonra Avrupa ve Amerika daki iktisadî buhranların nasıl patlak verdiğini ve hatta bu harbe kadar bu işlere çeki düzen verilemediği malûmdur. Onun için devletler harb ederken bile harb sonrası için tedbir almaya çalışıyorlar.

Harb devirleri fırsat kollayanlar için bulunmaz fırsatlardır. Normal ticaret kaideleri dışında büyük kazançlar ancak harb zamanlarında elde edilir. Tabii alışveriş şekli bozulunca para müvazenesi de bozulur ve servet muayyen ellerde toplanır. İşte böyle ahvalde memleket davası güden devletin bu sualleri sorarak hakkıdır:

— Nasıl kazandın ve kimin için kazandın?

Birinci soruya cevap vermek güçtür. Çünkü bu kanunu mevzuata aykırı yollarda yürüdüğü nü itiraf etmek olur. İkinci suale verilecek cevap sadedir:

— Kendim için, istikbalim için kazandım!

Ha... İşte beklenen cevap da budur.

Şimdi buradan yürüyerek konuşmağa devam edebiliriz:

— Dünya neticeleri karanlık bir çekişme içinde yuvarlanıp giderken ferdlarin değil cemiyetlerin, devletlerin hayati bir yanlış karar ve hareketle sona erenken senin kasaya sakladığın, bankaya yatırdığın, emläke, irada bağladığın servetin acaba sana faydası olur mu?

Her paranın kıymeti, onun karşılığını kuvveti, şerefi ve bütün varlığı ile müdafaa edecek devletin kudretine bağlıdır. Devletin nüfuz ve hâkimiyeti ile garanti edilmeyen her kıymetli madde maden olsun, kâğıd olsun, hattâ mal, mülk olsun taşıdığı kıymet vasfını kaybeder. Şu halde değer vereceğimiz varlık memleketin bünyesindeki sağlamlık ve devletin milletler arası durumundaki salâbetidir. Parayı istif etmek yahud emläke yatırmakla bu dünya mahşerindeki yerimizi sigorta ettiğimizi sanmak papasa para verip cennette yer satın almaya benzer.

İstikbalimizi sağlama bağlamak istiyorsak vatani sağlama bağhyalım. Çünkü bize kazandıran da kazandıracak ta, sağlıklıcak ve selâmete çıkaracak ta onun varlığıdır.

Burhan Cahid

"Resim,, hakkında konferans

Beyoğlu Halkevinden:

3.12.942 Perşembe günü saat 18 de Halkevimizin Tepebaşındaki Merkez binasında, Güzel San'atlar Akademi müavimlerinden B. Bedri Rahmi E. yüboğru tarafından «Resim nedir» mevzuu mühim bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

Takvim

1 inekânun 3 Perşembe 1942
Zilkade 24 - Kasım 26

S. İm. 68. Ög. İki. Ak. Yat. E. 12,41 2,26 7,28 9,46 12,00 01,38

Va. 6,28 8,07 13,04 15,28 17,41 19,19

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKI HABERLER

Sovyetler Stalingradın garbında Kotelnikovo şehrine 12 kilometre yaklaştılar

Londra, 3 (A.A.) — Ruslar merkez ve Stalingrad cephelelerinde taarruzları ile düşmana daha ağır kayıplar verdirmekteler. Rusların başlıca ilerlemeleri Rjevin garbında yapılmıştır. Büyük Alman birlikleri imha edilmiştir.

Merkezde Rus kışı bütün şiddetle hüküm sürmektedir. Almanlar Rjev - Viazma demiryolu ve daha birçok yerleri terk etmek mecburiyetinde kalmışlardır. Viazma demiryolunu geri almaları için beyhude yere çabalamaktadırlar.

Stalingrad çevresinde Rus gayretleri müessesle içinde mahsur kalan Alman kuvvetlerinin imhalarına matuftur. Bu kuvvetler

18-20 fırka olarak tahmin edilmektedir.

Stalingradın cenubu garbında Kotelnikovoda Ruslar ilerlemişlerdir. Bu şehre 12 kilometre mesafededirler.

Stalingrad şehrinde müdafiler düşmana karşı muvaffakiyetle durmaktadırlar. Şehir civarında mühim bir tepesi almışlardır.

Hull: "Darlanın işile uğraşacak vaktimiz yok,, diyor

Vaşington, 3 (A.A.) — Dün yapılan gazeteciler toplantısında birleşik Afrikada Darlanın kurduğu imparatorluk konseyi hakkında hariciye nazırı Cordell Hull sorulan suale şu cevabı vermiştir:

— Darlanın devlet konseyi kurmuş olması meselesi ile uğraşacak vaktimiz yoktur.»

Alman ve İtalyan esiri yüklü bir gemi batırıldı

Lorenzo Marques, 3 (A.A.) — İtalyan ve Alman esirlerini taşımakta olan bir gemi, İnhaca açıklarında yabancı bir denizaltı tarafından torpillemiş ve batırılmıştır. Bir Portekiz yelkenlisi, 200 den fazla kimseyi kurtarmış ve bunları karaya çıkarmıştır.

Şimali Afrikada muharebeler şiddetlendi

(Baş tarafı 1 inci sayfada) ları, ilerleyen müttefik kollarına karşı anudane bir mukavemet göstermektedirler.

Tunus ve Bizerte hava meydanları bugün yeniden bombalanmıştır. Diğer taraftan Sirenaikte, 8 inci ordu da Elageyaya karşı kat'i bir harekete geçmiştir.

Fas radyosuna göre Londra, 2 (A.A.) — Fas radyosu, Salı akşamı Almanların Tunus - Bizerte kesiminde ağır tanklar kullanmış, fakat İngilizlerin ilerli hareketlerini tevkif etmeğe muvaffak olamamış olduklarını bildirmiştir.

Fas radyosu demiştir ki: Birinci ordu şimdiden mayın tarlalarını geçmiştir, bu da düşman mukavemetinin merkezli ile temas halinde bulunduğunu ispat eder.

Alman tebliği Berlin 2 (A.A.) — Resmî tebliği: Batı Sirenaikte Alman av ve pike uçakları İngiliz kit'alarını hücum ederek düşmana oldukça ağır malzeme kayıpları vermiştir.

Tunusta Alman - İtalyan kuvvetleri karşı hücumu geçerek düşmanı birçok yerlerden çıkarmışlardır. Birçok esir alınmıştır. Düşmanın paraşütçü kit'aları imha edilmiştir. 9 düşman tankı tahrib edilmiştir.

Alman avcıları kayıp vermeksizin 8 İngiliz uçağı düşürmüşlerdir.

Unutmayacağınızı biliyoruz amma, ne olur, ne olmaz, siz gene bir tarafa kaydediverin:

5 Birincikânun Cumartesi günü AMCA BEY

mizah gazetesi çıkıyor!

"Boğazlar yolile Rusyaya yardım imkânı var mı?,"

Avam Kamarasında bir meb'us Edene bu suali sordu

Londra, 3 (A.A.) — Dün Avam Kamarasında yapılan müzakerelerde meb'uslardan bazıları şimal Afrika açıklarında batırılmış olan Fransızların Jean Bart zırhlısına tayyare kuvvetleri tarafından mi, yoksa İngiliz gemilerinin top ateşi ile mi batırıldığı hakkında vaki olan suale vermiş olduğu cevabda bahriye nazırı Alexander "İngiliz kuvvetlerinin Amerikanın mes'uliyet bölgesindeki hareketlere iştirak etmediklerini" bildirmiştir.

Diğer taraftan bir meb'us "Boğaz yolu ile Sovyet Rusyaya yardım etmek imkânı olup olmayacağı" sormuştur.

Hariciye nazırı Eden şu cevabı vermiştir:

"Biz Montreux müahedisinin hükümlerine bağlıyız."

Londra Halkevinde Türk ordusu hakkında filmler gösterildi

Londra 2 (A.A.) — Yüz kadar İngiliz mekteb talebesi dün Londra Halkevine giderek Ya-kınşark işlerinde büyük bir ihtisası olan Sir Wyndham tarafından modern Türkiye hakkında ve rilen konferansı dinlemişlerdir. mektebilere bilhassa modern Türk ordusu hakkında birkaç

Varlık vergisini tesbit komisyonları

Ankara 2 (Hususi) — Bazı vilayetlerde varlık vergisini tesbit komisyonları çalışmalarını tamamlamışlardır. Çalışmalarını zamanında tamamlıyacak komisyonlardaki müntehib azalar değiştirilerek yerlerine ikinci müntehiblerden zatlar alınacaktır.

Almanlar Fransanın eski Ankara elçisini tevkif ettiler

Cenova, 2 (A.A.) — Britanova: Ankaradaki vazifesinden azledilerek 1940 da Mareşal Petain tarafından geri çağırılan Fransanın eski Türkiye Büyük Elçisi M. Rene Massigli, Lyon'da tevkif edilerek Almanyaya gönderilmiştir.

TAKSİM SİNEMASINDA

Yarın matinelere itibaren

Mevsimin en büyük bir yeniliği: Seyredenleri mestedecek sinemacılık âleminin en büyük zafer destanı

KAR MEN

Türkçe sözlü - İspanyol şarkılı

Baş Rolde: İstanbul Sinemaseverlerinin biricik mahubesi Ateşli yıldızı

PERIO ARJANTINA

Şark cephesi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ri için ancak mevzili hücumlarda bulunabilmişlerdir. Don nehrinin büyük bir dirseğinde dâşman hücumları bir karşı hücumla püskürtülmüştür.

Don nehrinin merkez kesimini ile İken gölü civarında şiddetli muharebeler hâlâ devam etmektedir. Sovyetler beyhude teşebbüsleri esnasında çok ağır kayıplara uğramışlardır. Düşman 95 tank kaybetmiştir.

Sovyet tebliği

Moskova, 2 (A.A.) — Sovyet ögle ek tebliği:

Stalingrad çevresinde kuvvetlerimiz küçük düşman grupları tarafından yapılan taarruzları püskürtmüşlerdir.

Stalingrad şimal batısında kit'alarımız Don nehrini soğ kıyısında ilerlemişlerdir. Sovyet kuvvetleri taşkın bir hareketle düşmanı bozguna uğratmışlardır.

Merkez cephesinde ileri hareketimiz devam etmektedir. Kuvvetlerimiz birçok meskün mahalleri zapt etmişlerdir.

Rjev - Viazma demiryolu üstünde kuvvetlerimiz, Almanlar tarafından müstahkem bir mukavemet noktası haline getirilen bir köyü işgal etmişlerdir.

Moskova 2 (A.A.) — Röyter ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Sovyet kit'aları Don nehrinde Stalingrad istikametinde doğuya doğru ilerleyişlerine arastz devam ediyorlar ve kuşatılmış olan Almanları şehre doğru sürüyorlar. Nehrin çok doğusunda bulunan Peskavatka mevkiininin zaptından sonra Ruslar yeniden sekiz kilometre kadar ilerlemişlerdir.

İleri hareketi

Londra 2 (Radyo) — Don ve Volga kavşında hareketle bulunan Rus kit'aları Kotelnikovoya 15 kilometre yaklaşmışlardır.

Marmara iskelelerine aid divanı muhasebatın raporu

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Geçen Cuma günü Divanı Muhasabat encümeni tarafından heyeti celilenize gönderilmiş olan Divanı Muhasabatın Marmara iskelelerinin zeyil mukavelesine aid bir rapor vardı. Bu raporda hükümetimizle Divanı Muhasabat arasında bir ihtilaf hasil olmuştu.

Vekil bu hususta uzun boylu izahat vererek Marmara denizinde ye-dik iskelelerin inşaatı için geçirdiği safhaları anlatmıştır.

Vekilin izahatından sonra muhtelif hatibler söz almışlar ve cereyan eden müzakereler neticesinde rapor hükmüne geçtikten sonra karar mevzuuna maksur olmak üzere kabul edilmiştir.

İstanbul Borsası

2/12/1942 açılış - kapanış fiyatları

CEKLER		Açılış ve kapanış
Londra	1 Setrlin	5.22
New-York	100 Dolar	139.50
Genevre	100 İsviçre Fr.	30.3255
Madrid	100 Pegeta	12.89
Stokholm	100 İsveç Kr.	31.1325
Bir aytan İra		32.70
24 aylık bir gram külçe aytan		4.33
Esham ve Tahvilât		
Yüzde 7 1941 Demiryolu 2		19.35
İkramiyeli yüzde 5 birinci tertib Milli Müd.		19.—

ELHAMRA'da

6 ncı Zafer Haftası

SÜRTÜK

Binlerce görenlerin alkışladığı en güzel Türk Filmi.

Ayrıca: **KADIN KALBI**

ANNE NAGEL - WELDON HEYBURN - HARRY DAVENPORT

Her kadının göreceği nefis Film, Matineler 1 de başlar.

ALTIN ŞEHİR

Mussolini Çörçilin nutkuna cevap veriyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

1 — Rusyaya karşı harb açılması.

2 — Japonyanın harbe girmesi.

3 — İngiliz - Amerikan kuvvetlerinin şimali Afrikaya çıkarılması.

Duce, birinci hâdisle ilgili olarak, Rusyanın askeri kudretinin, Rus ordularının askeri kıymeti bakımından bir şaşırtmaca karşılığı olmadığını, senelerden beri doğuda muazzam bir askeri kudretin teşkil edilmekte bulunduğunu ve bunun elde silahla bütün dünyaya ihtilâli yaymak için hazırlanmakta olduğunu bildirdiğini söylemiştir. Bu itibarla Mih-ver, gerisini kat'i surette teminat altına almak zorunda bulunuyordu.

Duce bundan sonra sözlerine şöyle devam etmiştir:

Eğer şeytanca daima harbi istemiş olan bir adam varsa, o da birleşik devletler reisidir. Bu adamın Mih-ver memleketlerine karşı tahrikleri, aldığı tedbirler ve kullandığı propaganda isbat eder ki Amerikan annelerine çocuklarının Amerikan hududları dışına ölmeğe gönderilmeyeceğini resmen vâdeylemiş olan bu adam bile bile harbi istemiştir.

Pek tabii olarak Japonya, Birleşik devletlerin ilk kurşunu atmasını bekliyemezdi. Japonyanın üçlü pakt harbine müdahalesi, zaferin mutlak bir garantis'dir. Çünkü Japonya, erişilmez ve yenilmez bir memleketdir.

İngiliz - Amerikan kit'alarının şimali Afrikaya çıkarılması işine gelince, Duce bunun gerçekle feci bir komedyadan başka bir şey olmadığını ve çünkü, çıkartma hareketinin Fransız askeri makamlarının muvafakatile yapılmış bulunduğunu ve buun bütün dünyaca malûm olduğunu anlatmış, İngilizlerin şimdiye kadar kazandıkları yegâne zaferin Elâlemeyn taarruzundan ibaret olduğunu ilâve etmiştir.

Mussolini bundan sonra İtalyan şehirlerinin bombalanması mevzuuna temas ederek, ilk ve son defa olmak üzere dolayan şayiaları tekdiz maksadile yapılan tahribat ve telefat miktarı hakkında tam rakamları vereceğini bildirmiştir. Anıdlara ve resmi binalardaki hasar hakkında nafia nazırı ölü ve yaralıları halkında da dah'iye nazırı izahat vereceklerdir. Milânoda 30 ev tamamen harab olmuş, 411 ev kısmen tahrib edilmiş ve 1973 ev hafif hasara uğramıştır. Torino da 161 ev tahrib edilmiş, 376 ev ağır ve 2195 ev hafif hasara uğramıştır. Savonada 6 ev yıkılmış, 44 ev ağır ve 973 ev hafif hasara uğramıştır. enovada 187 ev yıkılmış, 1006 ev ağır ve 4569 ev hafif hasara uğramıştır. Cenova ovasile civarlarında 203 ev yıkılmış, 1049 ev ağır ve 4869 ev hafif hasara uğramıştır. Tama - mile yıkılan evlerin harb devam ettiği müddetçe tekrar yapılmalarına karar verilmiştir. Düşman hava akınları 30 Sontesrin 1942 tarihine kadar insanca kayıplar olarak 1282 ölü ve 3332 yaralıya sebep olmuştur.

Duce sesini yükselterek, hiç bir İtalyanın bu rakamlardan şüphelenmemesini istemekle baklı bulunduğunu ilâve etmiştir.

İtalyanların kayıpları

Harbin ilk otuz ayı içinde silahlı kuvvetlerden ölenlerin sayısı, ordudan 36,629, bahriyeden 2168, hava kuvvetlerinden 1422 dir. Yaralıların sayısı ise, ordudan 80,749, bahriyeden 3599, hava kuvvetlerinden 1620 dır.

Esirlerimizin sayısı 215,512 si ordudan 11,284 dır bahriyeden ve 5982 si hava kuvvetlerinden olmak üzere 232,778 dir.

Kayıpların topyekûn sayısı ise, 33,713 dür. Ve bu rakamdan 25,123 ü orduya aid bulunmaktadıdır.

İtalyanların elinde bulunan harb esirleri şu kadardır:

İtalyada bulunan İngiliz esirleri: 21 general, 2376 muhtelif rütbede subay, 32,747 erbaş ve er.

Başka esirler de İtalyaya ge-

tirilmek üzere dir. Bu suretle topyekûn rakamlar şu olacaktır: 21 general, 2412 subay, 39,089 erbaş ve er.

Bunlar, İngilterede doğmuş hakiki İngilizdir. Ayrıca başka milletlerden de esirler vardır ki bunlarla beraber sayılar şu olmaktadır:

29 general, 4003 subay, 69,161 erbaş ve er.

Duce bundan sonra nutkunun esas mevzuunu teşkil eden, Churchill tarafından yayılmış demeye hasretmiştir. Churchill nutkunun büyük kısmını İtalyaya ve bilhassa M. Mussoliniye tevcih etmiştir. Bu nutkun İtalyan efkârı tarafından biliniyebileceği kanaati kat'i olarak yerleşmiş bulunmaktadıdır. İngiliz başvekiline bunun aksini ispat etmiş olmak için Duce bizzat Churchillin nutkunun metnini okumuştur.

Mussolini demiştir ki:

Churchill'in bana karşı yaptığı şahsi tahkirlere gelince, Churchill'in bir Dük ailesinden doğmasına benim ise bir demircinin oğlu olmama rağmen kendimin Churchill'den kıyas edilemeyecek derecede yüksek hissediyorum.

M. Mussolini bundan sonra, hiç kimsenin bir İngiliz sulhu hususunda bayale kapılmaması lâzımgeldiğini bir İngiliz sulhünüin Versaydan on kat ağır olacağını söylemiş ve şöyle devam etmiştir:

İngilizler bir gaye uğrunda harb ediyorlar. Bütün dünyayı Hindistan haline düşürmek.

Mussolini bundan sonra, harbin yalnız yaşayanlar için değil, ölenler için de yapılması lâzımgeldiğini söylemiştir.

Musso'ninin nutkundan sonra Meclis şu karar suretini tasvib etmiştir.

Meclis vatanın büyüklüğünü müdafaa için bütün cepheleerde kahramanca ölen askerlerin hatırasını gururla ve minnetle anar. Meclis, İtalyan milletinin sarılmaz bir zafer güvenle savaşmak mukavemet etmek hususundaki kat'i azmini teyid eder.

M. Mussolini şöyle devam etmiştir:

Yegâne hedefimiz şudur: Savaşmak.

İtalya ile Almanya arasında ki arkadaşlık günden güne derinleşmektedir. Zira bu iki milletin davası aynı davadır.

Doktor Göbel's'in nutku

Ankara, 2 (Radyo gazetesi) — Alman propaganda nazırı Dr. Göbels, piyade subay okulunda yapılan bir merasim esnasında yaptığı konuşmayla, Alman ordusunun geçen kış tecrübelerini artırdığını v. mutlaka galib geleceğini bildirmiştir. Göbels sözler'ni Afrika hareketine intikal ettirerek, Almanya, Afrikada hâdiselerin gelişmesini beklemeden faaliyete geçmek kararındadır. Demistir.

Göbels devamla: Avrupa da bir ikinci cephe açılmayan müttefikler, şimdiki Afrikada ikinci cephenin mevcut olduğunu söylemişlerdir. Bu hususta yaptıkları bütün görüşmeler cesaretsizliklerini örtmez, demmiştir.

Hatib, Almanyanın deniz başarılarından da bahsetmiş ve nutkunu şöyle bitirmiştir:

— Son zafer artık bir zaman saşır meselesi olmuştur. Üzerinde savastığımız topraklar Alman toprağıdır. Nasyonal - Sosyalizm başladığı iş bu harb bitirecektir.»

Göbelsin bu nutkunda eski vaidlerden eser yoktur. Nazir ihtiyali bir lisanla millete sabır tavsiye etmiştir.

RADYO

PERSEMBE, 3/12/1942

7.30: Saat ayarı. 7.32: Vücudumuzu çalıştırarak, 7.40: Ajans haberleri, 7.55: Karışık program (P.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: Karışık program (P.), 12.45: Ajans haberleri, 13: Şarkı ve türküler, 18: Saat ayarı, 18.03: Çifte fasıl, 19: (Ziraat saati), 19.15: Dans müziği (P.), 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.5: Serbest 10 dakika, 19.55: Nihavend makamından şarkılar, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Beethoven - Ayışığı Sonata (P.), 21: (Evin saati), 21.15: Müzik sohbetleri, 21.45: Radyo senfonî orkestrası, 22.30 Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

MÜSAHABE

Divan edebiyatı

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

— 3 — [*]

Genç muhababıma baktım, onu dinlemeğe müheyya gördükten sonra yarım kalmış olan müsahabe devam ederek dedim ki: — Bugün yeni nesilden divan edebiyatına vukuf taleb edenlerin, yeni nesilden evvel gelen nesillerin bu edebiyat ile münasebetlerini düşünmeleri lâzımdır. Pek eski nesilleri bilmem, fakat benim neslimde gençlik, eğer tabii ve mutad tahsili takibi etmiş ise, divan edebiyatına ancak sathî temaslarla vakıftı, buna hakkile vukuf denemezdi elbette. Ben pek genç yaşında İzmir idadi mektebinde, asıl fransızca derslerime ilâve olarak, son sınıfa türkçe edebiyat dersleri de vermek vazifesini almış bulunuyordum. Buna kendi sermayemle girişmek cesaretinde bulunamazdım, divan edebiyatı ile daha sıkı münasebette bulunmak ihtiyacını duydum. Bunu kendi vasıtalarımla yapamazdım, bana bir dereceye kadar rehber olacak refiklerle beraber baştanbaşa Harabat cildlerini, elde bulunan eski şairler divanlarını gözden geçirdim. Bana muavenet eden dostlar da divan edebiyatının bütün gavamızını, eserlerini, hatayasını kavrayarak bunları izah edecek kudrette idiler denemez. Buniardan daha ziyade vukuf sahibi mütehasısları sonra İstanbulda Darülfünunda gördüm. Orada bir «Şerhi müttün» kürsüsü vardı ve bu kürsü üstad Ferid tarafından büyük bir salâhiyetle işgal ediliyordu. Tanıdığım salâhiyet erbabi arasında bu büyük üstad pek müntaz bir mevki ayırmak icab eder. Ondan sonra bu kürsüye Kemalzade Ali Ekrem geçti, İbrahim Necmi de onun muavini idi. Derslerini takib eden gençler o kadar çok değildi, fakat gene müderrislerinin şikâyetini dinlerdim, derslerden hakkile istifade edebilecek olan talebinin haddi akale iniyordu. Dikkat ediniz ki bu gençler, sizin neslinizden çok daha iyi bir surette divan edebiyatı ile işgal edilmemişlerdir. Edebiyatın bir kısmını da beraberce Darülfünunda şerhi müttün derslerinden, müderrislerin memnun edecek bir mikyasta istifade edemiyorlardı. Bunu bir aralık ben de tecrübe ettim: Darülfünunda edebiyatı garbiye tarihi kürsüsünü işgal etmekte iken Maarif Nezaretinin bir teklifi karşısında bulundum: Darülfünunun son sınıfında edebiyat dersi bir fasılaya uğramıştı, imtihan zamanı pek yakındı, bir iki ay içinde talebeyi bu son tecrübeyi atlatacak hale getirmek lâzımdı. Edebiyatı sahasında biraz tanıdığım olmağım, ve vaktile İzmir idadisinde

[*] Bu yazının ilk kısımları 25 Ocak, 1911 tarihinde ve 1 Birincikânum tarihli sayı 10'da çıkmıştır.

de edebiyat dersleri verdiğime güvenilerek bu ders için bana vekâlet teklif olunuyordu, ve o kadar ısrar olundu ki muvafakat etmeğe mecbur oldum. Talebe ile ilk temasında onları pek zeki, pek çalışkan, ve pek heveskâr buldum; fakat... — Fakat, evet, fakat talebe son imtihan tecrübelerini geçirecek muallim olmak kabiliyetinden çok uzak idiler. Özümlüde ancak iki aylık bir zaman vardı, haftada bir iki saatlik dersle yetiştirmek mümkün değildi. Talebe bu mükül tecrübeyi geçirmeğe davet edilince o zaman Darülfünunun müdürlüğü olan liyakatle, faaliyetle tanınmış mümtaz maarif adamı Fuad Bey bana eğildi ve fütür ile dolu bir sesle: — Lâkin, dedi; bu efendiler henüz mevzun okumağa bile muktedir değiller. İşte şu ızahattan, sizden evvel gelen genç nesillerin edebiyat ile, hele divan edebiyatı ile ne kadar ülfet edebilmiş olduklarını anlarsınız, şu halde sizden çok daha fazla ihtimam ile mekteplerinde edebiyat ile işgal edilmiş olan o gençlerin nasıl bir seviyede kaldığı düşünülünce bugünün hiç hazır olmayan gençliğinden divan edebiyatı için tam ve mükemmel bir vukuf istenebilmesine imkân olamayacağımda şüphe yoktur.

Muhatabım düşündü ve biraz sonra: — O halde bizi itham etmeğe bir muhik sebep yoktur. — İtham etmeğe muhik bir sebep olmadıktan başka sizden kudretinizden fazla bir hamle beklemeye de hak yoktur. Hatta biraz daha ileriye gideceğim: Demin divan edebiyatı için tam ve mükemmel diye tavsiye ettiğim bir vukuftan bahsettim; acaba bugün memlekette, yenileri bırakınız, hattâ eskilere mensub olanlardan kaç edebiyat müntesibi vardır ki divan edebiyatına böyle tam ve mükemmel derecede vâkıf olsun. Tanzimat devresindenberi yetişen ve ekserisi bugün dünyada mevcud olmayan şairlerle bugünün onlara hâlâ peyrev olan şairlerini ve mekteplerde, yazı âlemlerinde isimleri görülen edebiyat muallimlerini, gözlerinizi kapayarak hayalinizden geçirtiniz; bu meydana karşısında oturan ve size bu sözleri söylöyen yetmiş beş yaşında altmış yıllık edebiyat yazıcısını da unutmayınız, kaç kişi bulabilirsiniz ki divan edebiyatına hakkile, tam ve mükemmel diye tavsiye olunabilecek bir vukuf sahibini olabilsinler, ve bugün Üniversite'de bir şerhi müttün kürsüsü ihdas edilse onu üstad Ferid kadar bir salâhiyetle işgal edebilecek kaç müderris bulunabilir?

Genç muhababım büyük bir fütür ile omuzlarını kaldırdı: — O halde, dedi; divan edebiyatı için girilemez bir muamma dünyası demek oluyor.

— Belki, diye cevap verdim; tâ içine girilemeyecek kadar bir âlemdir dünya etrafında dolası-

labilir. Ve sizden, genç nesilden beklenen de budur. Onun yalnız etrafında gezinmekle bu milli hazinenin öyle mücevherlerini toplamak mümkündür ki genç nesilden istenen de bu zengin irfan sermayesile, eslâfın bıraktıkları yadigarlarla bir servet sahibi olabilesidir. Bunun için imkân vardır, ve genç nesil bu imkândan istifade ederse bununla memnun olmak mümkündür. — Tam ve mükemmel bir vukuf için lâzım olan sermayeyi de söyler misiniz? diye vahşircasına yüzüme bakan muhababıma cevap verdim: — Her şeyden önce edebiyatın iptidai sermayesini elde etmek lâzımdır: Lisan pek iyi bilmek, eskilerin lehçesini öğrenmiş olan arab ve farisi kelimelerini bütün medlullerle ve şümullerle tanımak, sonra belâgat kitaplarında mahiyetleri tafsil edilen lâfza ve fikre aid san'atları tanımak, ilk bakışta bunların güzelliklerine, san'at ve tasannu kıymetlerini takdir edebilmek, ve bu meydana aruz ünsiyet peyda etmek... Bilir misiniz? Aruz bir deryadır, hattâ bunun içindir ki onun muhtelif su'beelerine bahr ya'ni deniz denmiştir. İcab ettikçe, veznin ne olduğunda şüpheye düşüldükçe taktir edebilmek mehareti iktisab edilmelidir.

Genç muhababım bunalmış gibiydi. Devam ettim: — Bunlar iptidai sermayedir, ki o musamma dünyasının anahtarlarıdır, fakat bu kâfi değil...

Dahası mı var demek isteyen gözlerle baktı: — Eger, dedim; divan edebiyatının bütün güzelliğine hulûl etmek isterseniz size büsbütün kapalı kalmış olan duvarları da aşmak icab eder. Divan edebiyatı kinayelerle, telmihlerle doludur; lehçesine dahil olan kelimelerin asıl manalarında başka mecazi manaları vardır. Bazan kelâmiyuna uğrar, Kur'an'dan ilham alır, ayetlere, had'lere telmihler yapar; sofilyondan başka tasavvuf erbabi da onun dostlarıdır, ve o âlemin kendine mahsus lisanını, lehçesini, kelimelerin hususi nikablarını açar; tarih, rivayet, efsaneler, hattâ felsefe sık sık ziyaret ettiği sahalardır; hülâsa bunlar sizin hiç tanımadığınız âlemlerdir ki onların içine girecek olsanız, işte asıl o zaman şairirsiniz...

— Beni ürktünüz! dedi. Ve halinde öyle perişan bir izmihlâl ifadesi vardı ki birinci defa olarak ona: — Çocuğum!.. dedim; size o âlemlerin içine giriniz diyen yok, diyen olsa bile hemen girmeyiniz; ileride belki merak eder ve kendinizde kâfi bir kuvvet bulursunuz. Bugün size lâzım olan o divan edebiyatı cihanının etrafında gezintiler yapmaktır. Bundan çok istifade edebilirsiniz. Bu ilk adımları atmamak için de eski yazıyı okuyun, edebiyatın ilk sermayesini tedarik ediniz; eski lisan lehçesile, nazım usulile, nesrin misarile, hususile vezinlerle ünsiyet peyda ediniz. Bu, pek kolay ve pek cabuk elde edilebilecek bir vukuf-

(Deneme 7 nci safhada)

DENİZCİLİK

Afrika hareketi ve İtalya donanması

(«Son Postanın denizci muharriri yazıyor»)

Norveç çıkarmasından sonra, hemen hemen mühim bir deniz - ara hareketi görme miştik. Nihayet tâ Amerika da gizli bir surette hazırlanarak, Afrika topraklarını hedef tutan geniş bir harekete şahid olduk. Amerika ordusu, İngiliz - Amerikan müşterek donanmasının himayesi altında şimal ve şimali garbi Afrika sahillerine el ve ayak attılar. Bu hareketin Mısırda başlıyan taarruz ile bir anda başlaması sürprizi kuvvetlendirdi. Bu harekete, şimdiye kadar işgal hareketinde daima takaddüm eden Almanyanın ilk gafil avlandığı vak'a olarak bakmak doğru olur.

İşte meselenin umumi çevresi bu kadar basit görünür. Fakat Okyanuslarla ayrılmış bir kıtadan denizleri aşarak gelmek çok güç bir deniz hareketidir. Acaba bu hareket nasıl oldu?

Deniz aşırı nakliyat ve çıkarma meseleleri belki de harb hareketinin en çetin bir kısmıdır. Her ne kadar çıkan kuvvetlerin peşinde bulunan büyük büyük zirhilar için kolay olduğu zannını veririz de bu gemilerin kara müdafaa silâhlarına nazaran tesiri azdır. B'naenaleyh kara müdafaa silâhlarının çevre ve kudreti arttıkça çıkarma imkânları o nisbette azalır.

Bilhassa hava kuvvetleri, bu imkânları büsbütün azaltmıştır. Her halde ekseriyet kuvvetli bir donanmanın muazzam hava kuvveti olan düşmana karşı her hangi bir çıkarma yapamayacağı kanatındadır. Nitekim Girid ve Norveç işgallerinde hava kuvvetlerinin bu üstünlüğü görüldü ve bilhassa havacılar, artık donanmanın lüzumu olmadığı kanaatine vardılar.

Bugün gözlerimizde yeni bir çıkarma hareketi canlandı. Üç yüz elli parça harb gemisi beş yüz bu kadar nakliye gemisini himaye etti ve hiçe sayılacak bir zayıf pahasına Afrikanın birçok limanlarına attı. Her halde bu hareket düşmanın havadan yaptığı büyük taarruzlara hedef oldu.

Gerçi bu muvaffakiyetin birinci imili gene hava kuvvetleridir. Zira şimali Afrikanın işgali, Anglo-Sakson hava üstünlüğünün azametini ilân eden ilk hareketi. Bununla beraber aynı hareket, iyi ve üstün bir hava kuvveti himayesinde bulunan bir donanmanın neler yapabileceğini de açık olarak ortaya atmıştır.

Bu deniz hareketinin güçlükleri şurada idi:

- 1 — Çıkılan topraklar düşman hava üslerine yakındı.
- 2 — Çıkılan topraklar düşman deniz üslerine de oldukça yakındı.
- 3 — Afrikayı yalayan deniz-

Sıhhi bahisler

Çiçek aşısı

YAZAN

Profesör doktor Sadi İrmak

Çiçek, aşısının keşfinden evvel en korkunç, hastalıklardan birisi idi. Her sene her yerde çok büyük nisbette vefiyatı mucib olur ve şifa bulabilenler de çehreleri bozulmuş bir halde kalırlar veya kör olurlardı. Aşının umumi olarak tatbikindenberi çiçek hastalığı ehemmiyetini kaybetmiştir. Aşının tesirini göstermek için şu rakamı verebiliriz. 1911 yılında Almanya'da zühür eden bir çiçek salgınında aşılanmayan halkın yüzde 34 ü hastalığa tutulduğu halde aşılanmayanlardan ancak yüzde beşi, iki defa aşılanmış olanlardan yüzde ikisi musab olmuştur. Aşının umumileşmesinden evvel yalnız Almanya'da çiçek hastalığından 1609 bin kişi ölmekte idi. Bugün bile Rusya'da çiçekten ölüm miktarı sene 32 bin kişiyi bulmaktadır. Görülüyor ki tek tük çiçek vak'aları zühür edince salgın bir hastalığın önüne geçmek için en mühim ve en kolay tedbir umumi aşı tatbikiğidir.

Çiçeğin mikrobunu henüz bilmiyoruz. Yalnız şu kadarı malumdur ki bu mikrobu süzlebilen mikroplardandır. Çiçek kabarcıkları içinde öyle küçük bir takım canlı uzviyetler bulunmuştur ki bunlar mikrop süzgeçlerinden geçmekte idiler. Çiçek kabarcıklarından alınan cerahat tavşanın gözüne aşılanırsa bir müddet sonra küçük kabarcıklar teşekkül eder. Bu cisimcikler hastalığın mikrobunu olmasa bile çiçek için karakteristik mahsulâtandırlar. Çiçeğin mikrobunu harekete ve kimyevi maddelere karşı dayandırdık. Halbuki kuruluğa tahammülü fazladır.

Hastalık mikrobunu vücuda girmesinden on - on dört gün sonra başlar. İlk olarak kızamağa benzeyen kırmızı zikliler zühür eder. Bel ağrıları olur, yüksek hararet baş gösterir. Hararet üçüncü günü düşer, fakat altıncı günü yine yükselir ve vücutta bir sürü küçük kabarcıklar teşekkül eder.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Her halde Mihver isteseydi binlerce mili bulan çıkarma muvafakatı zayıf bir noktasını bulur ve oradan taarruz ederdi. Nitekim karşı taraf böyle bir ihtimali gözönünde tutmuş, himaye kuvvetlerinden ayrı olarak, ayırdığı büyük filoları, Alman ve İtalyan donanmalarının gelmesi melhuz olan istikametele koy muştur. Fakat Alman ve İtalyanlar neden çıkmadılar? Alman donanması denize açılmak için daha ağır durumdadır. Coğrafi şartlar bu donanmaya, İngiliz ağır hava taarruzlarına hedef olmadan, denize açılmak imkânlarını vermez. Fakat İtalyan gemileri daha serbest bir durumdadır. Bu donanmanın atıl kalması bu memleket denizcilerini, tarih önünde, mes'ul tanıttakaveni bir vak'adır.

Edebi romanımız: 25

DİŞİ Arkadas

Yazan: Cevad Fehmi

— Şu halde cürmü benim nazarımda bir kat daha ağırlaştırıyor. — Neden? Size yaptıklarını münhasıran seni sevdiğin için yapıyor mu af mı edecek?

— Böyle bir şey söylemedim. Fakat para için adam öldüren canı ile aşk uğrunda katil olmuş mahkûm arasında fark bulunduğunu teslim etmelisin.

Neclâ hiç cevap vermedi. Giyinmek için onu yalnız bıraktım. Biraz sonra da beraberce tren bindik ve İstanbula indik. Kendisinden Sirkeciye ayrıldım. Nîlüferle buluşma saatime daha önce vâkıf vardım. Babîâlîye ka-

radım. Ondan sonra tekrar yaya olarak Eminönüne indim.

İlk güneşli, halk tâbirile tam yazdan kalma bir gündü. Toz suduz, berrak bir aydınlık içinde şu gidip gelen tramvaylar, yürüyen insanlar, iki tarafta yükselen binalar bana onları ilk defa görüyormuşum hissini veriyorlardı. Renkler parlak, hareketler canlı, insan çehreleri mütebessim... Utanmasam yeni bir bahar görmüş delikanlılar kadar neşeli olduğumu söyleyeceğim... Sebep?

Nîlüfer tam vaktinde geldi. Ne sade, fakat ne güzel giyiniyor, şu kadm... Siyah bir kostüm tayyör, Arjante bir rönar, yüzüne çok yakışan küçük siyah bir şapka... ve her şeyi siyah... İçi gibi...

Bir el sıkışı var ki yalnız ona mahsus... Ne fazla sert, ne fazla gevşek... Hem ciddiyet ve hem samimiyet ifade ediyor. Bir el sıkışı ki «bana inan», demekten

diyor... Bu kadın Neclânın bahsettiği mektubu yazsın ha... Ne inanılmaz şey!

Yaya kaldırımında Babîâlîye doğru yan yana yürüyoruz.

Arasına yan gözle ona bakıyordum. Bir defasında onun da böyle bir bakışını yakaladım. İçimden kendi kendime gülüyordum. İki erkeği idare eden kadın... Artık tahakkuk etmişti ki benim gibi o da beni sevmiyordu. Rollerimiz aynı idi. Bir sevgi ki yalnız dışıda... Bir sevgi ki ızdırabı yok...

Bugün hava ne kadar güzel değil mi? dedi.

Evet bir matbaa ziyaretinden fazla bir Boğaziçi tenezzühü gülmü...

Böyle havayı sever misiniz?

Havayı ben güzel bir kadına benzetirim. Birçok güzel kadınlar olduğu gibi birçok ta güzel havalarda vardır. Kapalı bir sonbahar günü pencereden ağır ağır yağın yağmurunu seyretmek...

Memleket Haberleri

Yurdda

Kocaeli, Bandırma, Edirne ve Çorluda umumi meclis azaları seçimi yapıldı

Edirne (Hususi) — Vilâyetimiz Umumi Meclis azaları için Hükümet konağında yapılan seçimde C. H. Partimizin gösterdiği namzetleri kazanmış ve Edirne azalarına tüccar ve müteahhid M. E. dip Ağaogulları, Dr Fuat Koman, Ali Havsali, Eczacı Suat Sıdar, Tüccar Ahmed Meşel, Rifat Vardar, Kitabçı Hilmi Atakan, Uzunköprü azalıklarına Mustafa Öner, Lâtif Görece, Halit Orhon, Vahit Yayalar, Meriç azalığına Fuat Ozan, İpsala azalığına, Ahmed Koru, Keşan azalığına Hüseyin Dinçer, Muhlis Savaşal, Arif Ödül seçilmişlerdir.

Bandırma (Hususi) — Belediye salonunda kaymakamın riyaseti altında toplanan müntehibi sanlier partinin göstermiş olduğu umumi meclis azalıklarına Doktor İsmail Gökmen, Mustafa Zeybek ve Mustafa Butuyu seçmişlerdir.

Kocaelide İzmir (Hususi) — Müddetleri sonuna eren Vilâyet Umumi Meclisi aza seçimi yapılmış ve C. H. P. tarafından namzed gösterilen zevat ittifağında seçilmişlerdir.

Yeni Vilâyet Umumi Meclisi azalarının isimlerini bildiriyorum:

İzmit: Rifat Yüce, Kemal Öz, Sedat Pek, Sadettin Atış, Salih Kalemcioğlu,

Adapazarı: Ahmed Abasyanık, Cevad Adapazarlı, Reşad Kerem-oğlu, Şevket Kökçü, Yusuf Özkaya, Mahmud Hic.

Kandıra: İsmet Yelkencioğlu, Sadı Kaner, Mehmed Taner, Cemil Yüceli.

Geyve: Süleyman Akyol, Kemal Yılmaz, Ali Acar, Mehmed Boncuq Hendek: Lâtif Dinçer, Mustafa Akay,

Karamürsel: Enver Balkan, Rahmi Bilge,

Gebze: İsmail Başaran, Esad Saydik.

Gölcük: Osman Dalın,

Karasu: Şükrü Saka, Osman Kas.

Çorluda Çorlu (Hususi) — Kaymakam Arif Dünderin reisliğinde toplanan Belediye meclis azaları ve ikinci müntehibi umumi meclis azalıklarına Ziya Güray, Ali Osman Erşoç, Süleyman Eten ve Hulki Malkoç'u seçmişlerdir.

Adanada pamuk satışları

Adana (Hususi) — Adanadaki pamuk mahsulünün muhtelif firmalar tarafından alınmasına devam ediliyor. Fakat bu mübayaalar çok ağır ve nazlı bir şekilde yapılmaktadır. Bu yüzden müstahsil müştahid. Ve halihazırda Adana çiftçisi pamuklarının yüzde kırkını ancak satabilmiştir. Ziraatini yalnız pamuğa hasretmiş olan bir kısım müstahsil malı darlık içindedir. Mübayaanın şüretlendirilmesi dört gözle beklenmektedir.

«Son Posta»nın edebî romanı: 167

Erkeği kadın yaratır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

Lâkin.. nefeslerin yüzümü ka-
ururken, yegâne sevdiğim a-
ama, ölüncüye kadar onun
almama vâdettiğim insana
nasıl mukavemet edebilirdim.
atırız bizi kendimizden geçir-
mişti. Baygın bir halde kollarının
rasına düştüm.

O dakikayı yaşar gibiydi. Göz-
eri küçülmüştü, burun delikleri
çılıp kapanıyor, göğsü heyecan-
kabarıyordu.

Hasretli bir azabdı bu!

Belki, artık son günlerini ya-
dığı cinsi arzuların, içi titreye-
k, dilde kalmış bir lezzet gi-
, sadece intibalarını hatırlıya-
leceği hislerin iflâsını ifade e-
nen bir tezahür..

— Beraber işlediğimiz üç gü-
hbirincisi ve en büyüğü Ved-
di!

Kesik kesik konuşuyordun:

— En büyüğü.. Evet en büyü-
k, en müthişti.. Diğerlerinin de-
ndan farkı yok.. Lâkin, bunu
başka adamın karısı olduktan
gün sonra işledim ve..

Zorlu bir heyecanla diklene-
k yüzüne baktı:

— Anlıyorsun değil mi? Artık
latmama lüzüm var mı?

Zelzeleden sonra Tokat yeniden imar edildi

Şehirde, kazalarda ve köylerde birçok yeni ve güzel binalar yapıldı, inşaat hâlâ devam ediyor

Anadolu muhabirimiz yazıyor:
İç Anadolu vilâyetlerimizin vaktile
en çok ihmal görenlerinden biri de
şüphesiz Tokattır. İnsan, bu mü-
him yurd parçasının bu kadar ih-
mal edildiği devri düşündükçe hü-
zün duyuyor. Feyizli toprakları ile
yarı Konya demek olan Tokat vil-
âyeti şimdi o eski ihmalin açtığı
yaraları kapatmak zaruretinin his-
solunduğu yurd parçalarından bir-
dir. Bunu takdir eden Cümhuriyet
idaresi buraya değerli elemanları
memur etmekte büyük isabet gös-
termiştir. Beş altı yıl evvel Recai
Gürel, Tokatın imarına kendini
vakfeden bir adam olarak tanıt-
mak mazhariyetine kavuşmuştu.
Şimdi de İzzeddin Çağpar gibi ha-
reketli ve kıymetli bir valiyi iş-
başında görüyoruz. İzzeddin Çağ-
par felâket geçiren Tokata zelzele-
nin husule getirdiği rahneleri tedavi
ile yetişen bir idareci olarak vaki
iraatle bu muhitte büyük itimad
ve sempati tesisine muvaffak olmuş-
tur.

Bu iraatın şu son iki sene için-
de vücudlandığı eserler azımsa-
namaz; yer sarımsından zarar gö-
ren köylerin yerleri değiştirilerek
münasib mahallerde örnek köyleri
halinde yeniden inşa olunmuş, bun-
lar gayet ucuza mal edilmiştir.
Kaymakam evi olmak üzere kazalarda
nahiyelerde müdürler için evler yap-
tırılmış, zelzelede mebnaları de-
ğişen üç şifalı suyun mecranları en
uygun yerlere uzatılarak üç modern
kaplıca vücuda getirilmiştir.

Şehrin Turhal şosesi medhale
doğru inkişaf ettirilmesi esas tutu-
larak bu semtte bir Nafia binası
ile hususi muhasebeye aid evler
yapıtılmış, spor sahası buraya nak-
ledilerek buranın büyük bir stad-
yuma hâline kalbi için ihzarat yapı-
lmıştır. Bir de beden terbiyesi bi-
nası ile bir çocuk bahçesi vücud-
landırılmıştır.

Geçen yıl köylerde 47 adet
mektep yaptırılmasına muvaffak

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

Balıkesir doğumevinin çalışmaları

Balıkesir (Husu-
si) — Vilâyetimizin
nisai ve vilâdi mü-
essesesi olan (Doğum
evi) son seneler zar-
fında halkın daha faz-
la rağbetini kazan-
mış ve kazalardan
şimdiye kadar teredd-
üd ve endişe ile gi-
den hasta'lar şefkatle
hastaneye alınmış ve
ya bakılmıştır. Yur-
dumuzun en lüzumlu sıhhi bir mü-
essesesi olan bu şefkat yurdunu id-
are eden değerli başhekim Mehmed
Ali Ersanın vilâyetimiz halkı üzeri-
nde bıraktığı sevgi ve takdir gün

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

geçtiğince artmaktadır.
Bir baba ve ana şefkati gös-
teren bu doktorumuz müesseseyi
her gün daha müteakim hale
getiriyor.

Tokat Valisi İzzeddin Çağpar
olunmuş ve diğer bazı köylerde
de yeniden okulların inşası için mal-
zeme tedarikine girişilmiştir.

Yolların tamiratına, köprü ve
menfezlerin mahallen ıslahına e-
hemmiyet verilmiş, köy davasına
bilhassa dikkat ve hürmet sarfe-
dilmişdir.

Bu gibi ve mümasil iraatlar ki
Tokatlarda büyük bir memnuni-
yet uyandırmıştır.

A. G.

Edirne'de bir tüccarın teberruu

Edirne (Hususi) — Edirne'nin
hayırsever tüccarlarından Kemal
Dönertaş Edirne Memleket Haste-
nesine 100 liralık nohut teberru et-
miştir.

Edirne'de bir yangın

Edirne (Hususi) — Dün gece
Ağaçpazarında çıkan bir yangın it-
faiyenin gayretiyle etrafa sırayet
etmeden söndürülmüştür.
Yangın tam saat 10.40 da Ağaç-
pazarında Cemal Ateşe ald ot de-
posundan çıkmış. bitişindeki eve
sırayet etmiş ve avin çatısı ile de-
podaki otlar kâmilin yandıktan son-
ra söndürülmüştür.

Alpullu şirketi müstahsile pancar zammini tevzi ediyor

Edirne (Hususi) — Pancar fiat-
larına yeniden kilo başına iki kuruş
luk bir zam yapıldığı malumdur.
Çiftçiyi çok memnun eden bu
zamların Alpullu şeker şirketi tar-
fından müstahsile tevziine başlan-
mıştır.

metten sonra bütün ruhumla
kendimi sana verdim. Mukadde-
ratın bundan sonra da bizi iki
defa daha birleştirceğini aklıma
bile getiremezdim. Sanıyordum
ki, artık bir daha birbirimizin
yüzüne bakamayız ve ben bir ke-
re daha böyle bir günah işlemek
cesaretini kendimde bulamam.
Ebediyen ayrılyorduk birbirini-
mizden.. İstedim ki, of, ne hicab
verici şey.. Korkunç bir fikir
saplandı kafama.. İstedim ki, i-
çimde senden bir parça saklıya-
yım, ona, senia kanına, senin si-
nirlerini kendi kanımı, sinirleri-
mi katayım, birbirlerini arzula-
yan, fakat kaderin birbirinden a-
yırdığı iki insanın müsterek bir
eseri olsun bu! Senden bir parça..
Anlıyorsun mu? Sen kadınlığın
bu sırrını bilemezsin! Bu bizim
çocuğumuz olsun! Aşkıımızın
canlı bir hatırası.. O her zaman
bana seni hatırlatsın! Düşünelim
ki, o senindir, ikimizindir. Artık
hiçbir şey söyletme bana.. O mu-
kaddes hatıra, az daha kirleni-
yor, kutsiyetini kaybediyordu.
Gönül, büyüüp serpilirdiğinde
senden çok kuvvetli izler bulu-
yordum. Gözlerime, burnuma hiç
dikkat etmedin mi? Tıpkı sen..
Onu senden bir parça olarak içim
titreyerek seyrederken, vicdan
azabilede kıvranıyordum. Fakat
zevki ıztırabından çok yüksekti.
— Bunu bana daha evvel ni-

metten sonra bütün ruhumla
kendimi sana verdim. Mukadde-
ratın bundan sonra da bizi iki
defa daha birleştirceğini aklıma
bile getiremezdim. Sanıyordum
ki, artık bir daha birbirimizin
yüzüne bakamayız ve ben bir ke-
re daha böyle bir günah işlemek
cesaretini kendimde bulamam.
Ebediyen ayrılyorduk birbirini-
mizden.. İstedim ki, of, ne hicab
verici şey.. Korkunç bir fikir
saplandı kafama.. İstedim ki, i-
çimde senden bir parça saklıya-
yım, ona, senia kanına, senin si-
nirlerini kendi kanımı, sinirleri-
mi katayım, birbirlerini arzula-
yan, fakat kaderin birbirinden a-
yırdığı iki insanın müsterek bir
eseri olsun bu! Senden bir parça..
Anlıyorsun mu? Sen kadınlığın
bu sırrını bilemezsin! Bu bizim
çocuğumuz olsun! Aşkıımızın
canlı bir hatırası.. O her zaman
bana seni hatırlatsın! Düşünelim
ki, o senindir, ikimizindir. Artık
hiçbir şey söyletme bana.. O mu-
kaddes hatıra, az daha kirleni-
yor, kutsiyetini kaybediyordu.
Gönül, büyüüp serpilirdiğinde
senden çok kuvvetli izler bulu-
yordum. Gözlerime, burnuma hiç
dikkat etmedin mi? Tıpkı sen..
Onu senden bir parça olarak içim
titreyerek seyrederken, vicdan
azabilede kıvranıyordum. Fakat
zevki ıztırabından çok yüksekti.
— Bunu bana daha evvel ni-

metten sonra bütün ruhumla
kendimi sana verdim. Mukadde-
ratın bundan sonra da bizi iki
defa daha birleştirceğini aklıma
bile getiremezdim. Sanıyordum
ki, artık bir daha birbirimizin
yüzüne bakamayız ve ben bir ke-
re daha böyle bir günah işlemek
cesaretini kendimde bulamam.
Ebediyen ayrılyorduk birbirini-
mizden.. İstedim ki, of, ne hicab
verici şey.. Korkunç bir fikir
saplandı kafama.. İstedim ki, i-
çimde senden bir parça saklıya-
yım, ona, senia kanına, senin si-
nirlerini kendi kanımı, sinirleri-
mi katayım, birbirlerini arzula-
yan, fakat kaderin birbirinden a-
yırdığı iki insanın müsterek bir
eseri olsun bu! Senden bir parça..
Anlıyorsun mu? Sen kadınlığın
bu sırrını bilemezsin! Bu bizim
çocuğumuz olsun! Aşkıımızın
canlı bir hatırası.. O her zaman
bana seni hatırlatsın! Düşünelim
ki, o senindir, ikimizindir. Artık
hiçbir şey söyletme bana.. O mu-
kaddes hatıra, az daha kirleni-
yor, kutsiyetini kaybediyordu.
Gönül, büyüüp serpilirdiğinde
senden çok kuvvetli izler bulu-
yordum. Gözlerime, burnuma hiç
dikkat etmedin mi? Tıpkı sen..
Onu senden bir parça olarak içim
titreyerek seyrederken, vicdan
azabilede kıvranıyordum. Fakat
zevki ıztırabından çok yüksekti.
— Bunu bana daha evvel ni-

metten sonra bütün ruhumla
kendimi sana verdim. Mukadde-
ratın bundan sonra da bizi iki
defa daha birleştirceğini aklıma
bile getiremezdim. Sanıyordum
ki, artık bir daha birbirimizin
yüzüne bakamayız ve ben bir ke-
re daha böyle bir günah işlemek
cesaretini kendimde bulamam.
Ebediyen ayrılyorduk birbirini-
mizden.. İstedim ki, of, ne hicab
verici şey.. Korkunç bir fikir
saplandı kafama.. İstedim ki, i-
çimde senden bir parça saklıya-
yım, ona, senia kanına, senin si-
nirlerini kendi kanımı, sinirleri-
mi katayım, birbirlerini arzula-
yan, fakat kaderin birbirinden a-
yırdığı iki insanın müsterek bir
eseri olsun bu! Senden bir parça..
Anlıyorsun mu? Sen kadınlığın
bu sırrını bilemezsin! Bu bizim
çocuğumuz olsun! Aşkıımızın
canlı bir hatırası.. O her zaman
bana seni hatırlatsın! Düşünelim
ki, o senindir, ikimizindir. Artık
hiçbir şey söyletme bana.. O mu-
kaddes hatıra, az daha kirleni-
yor, kutsiyetini kaybediyordu.
Gönül, büyüüp serpilirdiğinde
senden çok kuvvetli izler bulu-
yordum. Gözlerime, burnuma hiç
dikkat etmedin mi? Tıpkı sen..
Onu senden bir parça olarak içim
titreyerek seyrederken, vicdan
azabilede kıvranıyordum. Fakat
zevki ıztırabından çok yüksekti.
— Bunu bana daha evvel ni-

metten sonra bütün ruhumla
kendimi sana verdim. Mukadde-
ratın bundan sonra da bizi iki
defa daha birleştirceğini aklıma
bile getiremezdim. Sanıyordum
ki, artık bir daha birbirimizin
yüzüne bakamayız ve ben bir ke-
re daha böyle bir günah işlemek
cesaretini kendimde bulamam.
Ebediyen ayrılyorduk birbirini-
mizden.. İstedim ki, of, ne hicab
verici şey.. Korkunç bir fikir
saplandı kafama.. İstedim ki, i-
çimde senden bir parça saklıya-
yım, ona, senia kanına, senin si-
nirlerini kendi kanımı, sinirleri-
mi katayım, birbirlerini arzula-
yan, fakat kaderin birbirinden a-
yırdığı iki insanın müsterek bir
eseri olsun bu! Senden bir parça..
Anlıyorsun mu? Sen kadınlığın
bu sırrını bilemezsin! Bu bizim
çocuğumuz olsun! Aşkıımızın
canlı bir hatırası.. O her zaman
bana seni hatırlatsın! Düşünelim
ki, o senindir, ikimizindir. Artık
hiçbir şey söyletme bana.. O mu-
kaddes hatıra, az daha kirleni-
yor, kutsiyetini kaybediyordu.
Gönül, büyüüp serpilirdiğinde
senden çok kuvvetli izler bulu-
yordum. Gözlerime, burnuma hiç
dikkat etmedin mi? Tıpkı sen..
Onu senden bir parça olarak içim
titreyerek seyrederken, vicdan
azabilede kıvranıyordum. Fakat
zevki ıztırabından çok yüksekti.
— Bunu bana daha evvel ni-

metten sonra bütün ruhumla
kendimi sana verdim. Mukadde-
ratın bundan sonra da bizi iki
defa daha birleştirceğini aklıma
bile getiremezdim. Sanıyordum
ki, artık bir daha birbirimizin
yüzüne bakamayız ve ben bir ke-
re daha böyle bir günah işlemek
cesaretini kendimde bulamam.
Ebediyen ayrılyorduk birbirini-
mizden.. İstedim ki, of, ne hicab
verici şey.. Korkunç bir fikir
saplandı kafama.. İstedim ki, i-
çimde senden bir parça saklıya-
yım, ona, senia kanına, senin si-
nirlerini kendi kanımı, sinirleri-
mi katayım, birbirlerini arzula-
yan, fakat kaderin birbirinden a-
yırdığı iki insanın müsterek bir
eseri olsun bu! Senden bir parça..
Anlıyorsun mu? Sen kadınlığın
bu sırrını bilemezsin! Bu bizim
çocuğumuz olsun! Aşkıımızın
canlı bir hatırası.. O her zaman
bana seni hatırlatsın! Düşünelim
ki, o senindir, ikimizindir. Artık
hiçbir şey söyletme bana.. O mu-
kaddes hatıra, az daha kirleni-
yor, kutsiyetini kaybediyordu.
Gönül, büyüüp serpilirdiğinde
senden çok kuvvetli izler bulu-
yordum. Gözlerime, burnuma hiç
dikkat etmedin mi? Tıpkı sen..
Onu senden bir parça olarak içim
titreyerek seyrederken, vicdan
azabilede kıvranıyordum. Fakat
zevki ıztırabından çok yüksekti.
— Bunu bana daha evvel ni-

metten sonra bütün ruhumla
kendimi sana verdim. Mukadde-
ratın bundan sonra da bizi iki
defa daha birleştirceğini aklıma
bile getiremezdim. Sanıyordum
ki, artık bir daha birbirimizin
yüzüne bakamayız ve ben bir ke-
re daha böyle bir günah işlemek
cesaretini kendimde bulamam.
Ebediyen ayrılyorduk birbirini-
mizden.. İstedim ki, of, ne hicab
verici şey.. Korkunç bir fikir
saplandı kafama.. İstedim ki, i-
çimde senden bir parça saklıya-
yım, ona, senia kanına, senin si-
nirlerini kendi kanımı, sinirleri-
mi katayım, birbirlerini arzula-
yan, fakat kaderin birbirinden a-
yırdığı iki insanın müsterek bir
eseri olsun bu! Senden bir parça..
Anlıyorsun mu? Sen kadınlığın
bu sırrını bilemezsin! Bu bizim
çocuğumuz olsun! Aşkıımızın
canlı bir hatırası.. O her zaman
bana seni hatırlatsın! Düşünelim
ki, o senindir, ikimizindir. Artık
hiçbir şey söyletme bana.. O mu-
kaddes hatıra, az daha kirleni-
yor, kutsiyetini kaybediyordu.
Gönül, büyüüp serpilirdiğinde
senden çok kuvvetli izler bulu-
yordum. Gözlerime, burnuma hiç
dikkat etmedin mi? Tıpkı sen..
Onu senden bir parça olarak içim
titreyerek seyrederken, vicdan
azabilede kıvranıyordum. Fakat
zevki ıztırabından çok yüksekti.
— Bunu bana daha evvel ni-

metten sonra bütün ruhumla
kendimi sana verdim. Mukadde-
ratın bundan sonra da bizi iki
defa daha birleştirceğini aklıma
bile getiremezdim. Sanıyordum
ki, artık bir daha birbirimizin
yüzüne bakamayız ve ben bir ke-
re daha böyle bir günah işlemek
cesaretini kendimde bulamam.
Ebediyen ayrılyorduk birbirini-
mizden.. İstedim ki, of, ne hicab
verici şey.. Korkunç bir fikir
saplandı kafama.. İstedim ki, i-
çimde senden bir parça saklıya-
yım, ona, senia kanına, senin si-
nirlerini kendi kanımı, sinirleri-
mi katayım, birbirlerini arzula-
yan, fakat kaderin birbirinden a-
yırdığı iki insanın müsterek bir
eseri olsun bu! Senden bir parça..
Anlıyorsun mu? Sen kadınlığın
bu sırrını bilemezsin! Bu bizim
çocuğumuz olsun! Aşkıımızın
canlı bir hatırası.. O her zaman
bana seni hatırlatsın! Düşünelim
ki, o senindir, ikimizindir. Artık
hiçbir şey söyletme bana.. O mu-
kaddes hatıra, az daha kirleni-
yor, kutsiyetini kaybediyordu.
Gönül, büyüüp serpilirdiğinde
senden çok kuvvetli izler bulu-
yordum. Gözlerime, burnuma hiç
dikkat etmedin mi? Tıpkı sen..
Onu senden bir parça olarak içim
titreyerek seyrederken, vicdan
azabilede kıvranıyordum. Fakat
zevki ıztırabından çok yüksekti.
— Bunu bana daha evvel ni-

metten sonra bütün ruhumla
kendimi sana verdim. Mukadde-
ratın bundan sonra da bizi iki
defa daha birleştirceğini aklıma
bile getiremezdim. Sanıyordum
ki, artık bir daha birbirimizin
yüzüne bakamayız ve ben bir ke-
re daha böyle bir günah işlemek
cesaretini kendimde bulamam.
Ebediyen ayrılyorduk birbirini-
mizden.. İstedim ki, of, ne hicab
verici şey.. Korkunç bir fikir
saplandı kafama.. İstedim ki, i-
çimde senden bir parça saklıya-
yım, ona, senia kanına, senin si-
nirlerini kendi kanımı, sinirleri-
mi katayım, birbirlerini arzula-
yan, fakat kaderin birbirinden a-
yırdığı iki insanın müsterek bir
eseri olsun bu! Senden bir parça..
Anlıyorsun mu? Sen kadınlığın
bu sırrını bilemezsin! Bu bizim
çocuğumuz olsun! Aşkıımızın
canlı bir hatırası.. O her zaman
bana seni hatırlatsın! Düşünelim
ki, o senindir, ikimizindir. Artık
hiçbir şey söyletme bana.. O mu-
kaddes hatıra, az daha kirleni-
yor, kutsiyetini kaybediyordu.
Gönül, büyüüp serpilirdiğinde
senden çok kuvvetli izler bulu-
yordum. Gözlerime, burnuma hiç
dikkat etmedin mi? Tıpkı sen..
Onu senden bir parça olarak içim
titreyerek seyrederken, vicdan
azabilede kıvranıyordum. Fakat
zevki ıztırabından çok yüksekti.
— Bunu bana daha evvel ni-

metten sonra bütün ruhumla
kendimi sana verdim. Mukadde-
ratın bundan sonra da bizi iki
defa daha birleştirceğini aklıma
bile getiremezdim. Sanıyordum
ki, artık bir daha birbirimizin
yüzüne bakamayız ve ben bir ke-
re daha böyle bir günah işlemek
cesaretini kendimde bulamam.
Ebediyen ayrılyorduk birbirini-
mizden.. İstedim ki, of, ne hicab
verici şey.. Korkunç bir fikir
saplandı kafama.. İstedim ki, i-
çimde senden bir parça saklıya-
yım, ona, senia kanına, senin si-
nirlerini kendi kanımı, sinirleri-
mi katayım, birbirlerini arzula-
yan, fakat kaderin birbirinden a-
yırdığı iki insanın müsterek bir
eseri olsun bu! Senden bir parça..
Anlıyorsun mu? Sen kadınlığın
bu sırrını bilemezsin! Bu bizim
çocuğumuz olsun! Aşkıımızın
canlı bir hatırası.. O her zaman
bana seni hatırlatsın! Düşünelim
ki, o senindir, ikimizindir. Artık
hiçbir şey söyletme bana.. O mu-
kaddes hatıra, az daha kirleni-
yor, kutsiyetini kaybediyordu.
Gönül, büyüüp serpilirdiğinde
senden çok kuvvetli izler bulu-
yordum. Gözlerime, burnuma hiç
dikkat etmedin mi? Tıpkı sen..
Onu senden bir parça olarak içim
titreyerek seyrederken, vicdan
azabilede kıvranıyordum. Fakat
zevki ıztırabından çok yüksekti.
— Bunu bana daha evvel ni-

metten sonra bütün ruhumla
kendimi sana verdim. Mukadde-
ratın bundan sonra da bizi iki
defa daha birleştirceğini aklıma
bile getiremezdim. Sanıyordum
ki, artık bir daha birbirimizin
yüzüne bakamayız ve ben bir ke-
re daha böyle bir günah işlemek
cesaretini kendimde bulamam.
Ebediyen ayrılyorduk birbirini-
mizden.. İstedim ki, of, ne hicab
verici şey.. Korkunç bir fikir
saplandı kafama.. İstedim ki, i-
çimde senden bir parça saklıya-
yım, ona, senia kanına, senin si-
nirlerini kendi kanımı, sinirleri-
mi katayım, birbirlerini arzula-
yan, fakat kaderin birbirinden a-
yırdığı iki insanın müsterek bir
eseri olsun bu! Senden bir parça..
Anlıyorsun mu? Sen kadınlığın
bu sırrını bilemezsin! Bu bizim
çocuğumuz olsun! Aşkıımızın
canlı bir hatırası.. O her zaman
bana seni hatırlatsın! Düşünelim
ki, o senindir, ikimizindir. Artık
hiçbir şey söyletme bana.. O mu-
kaddes hatıra, az daha kirleni-
yor, kutsiyetini kaybediyordu.
Gönül, büyüüp serpilirdiğinde
senden çok kuvvetli izler bulu-
yordum. Gözlerime, burnuma hiç
dikkat etmedin mi? Tıpkı sen..
Onu senden bir parça olarak içim
titreyerek seyrederken, vicdan
azabilede kıvranıyordum. Fakat
zevki ıztırabından çok yüksekti.
— Bunu bana daha evvel ni-

metten sonra bütün ruhumla
kendimi sana verdim. Mukadde-
ratın bundan sonra da bizi iki
defa daha birleştirceğini aklıma
bile getiremezdim. Sanıyordum
ki, artık bir daha birbirimizin
yüzüne bakamayız ve ben bir ke-
re daha böyle bir günah işlemek
cesaretini kendimde bulamam.
Ebediyen ayrılyorduk birbirini-
mizden.. İstedim ki, of, ne hicab
verici şey.. Korkunç bir fikir
saplandı kafama.. İstedim ki, i-
çimde senden bir parça saklıya-
yım, ona, senia kanına, senin si-
nirlerini kendi kanımı, sinirleri-
mi katayım, birbirlerini arzula-
yan, fakat kaderin birbirinden a-
yırdığı iki insanın müsterek bir
eseri olsun bu! Senden bir parça..
Anlıyorsun mu? Sen kadınlığın
bu sırrını bilemezsin! Bu bizim
çocuğumuz olsun! Aşkıımızın
canlı bir hatırası.. O her zaman
bana seni hatırlatsın! Düşünelim
ki, o senindir, ikimizindir. Artık
hiçbir şey söyletme bana.. O mu-
kaddes hatıra, az daha kirleni-
yor, kutsiyetini kaybediyordu.
Gönül, büyüüp serpilirdiğinde
senden çok kuvvetli izler bulu-
yordum. Gözlerime, burnuma hiç
dikkat etmedin mi? Tıpkı sen..
Onu senden bir parça olarak içim
titreyerek seyrederken, vicdan
azabilede kıvranıyordum. Fakat
zevki ıztırabından çok yüksekti.
— Bunu bana daha evvel ni-

TIYATRO

"Aldırma," (Cemal Reşid ve Ekrem Reşid kardeşlerin yeni revüleri) Yazan: Nusret Safa Coşkun

Beynelmül ölçüde büyük bir sanatçı olan Cemal Reşid, içki gazinosu için de eser besteliyor. Buna şahırlar çok. Ben tabii bulanaruan taraayım. Eğer kaonanlı biri varsa, o da şüpheşiz Cemal Reşid değıldir.

Bazıları Cemal Reşidin revü müsikisi ile meşgul olmasına üzülüyorlar. Şayed Cemal Reşid, bütün mesalsini bu işe hasretmiş bulun saydı, müteessirler kafitesine ben de katıldım. Ancak, bir tarıttau halkın bir ihtiyacına cevap veren revüler hazırlarken, diğer taraftan da memleket dışında dahi akisler bırakacağına hiç kuşkuım olmayan eserler vücuda getirmektedir. Bir sanatkar, halk için de çalışırsa ben ce şahsiyetinden hiç bir şey kaybetmez. Operetin elhak en becerikli ve tecrübeli bir üstadı saydığımız Cemal Reşid'in, bize biraz neşe, zevk veren, kaluğamızın pasını silen hafif revüler de vermesi üzülecek değil, sevinilecek bir hâdisedir. Koca yaz İstanbul «Alabanda» geçirecek! Dışleri revüyü kesmeyince «Alaturka ölüyor!» feryadını basanlar ne derlerse desinler, revü bilakis, alaturkayı destekliyor.

Esasen revünün payına ortak çıktığı alaturka, bizim hasretini çektiğimiz hakiki Türk musikisi değil. «Hoş geldin evimize» gibi şarkıları Türk musikisinin örneklerinden sayan gafiller zümresine çok şükür iltihak etmemiş bulunuyoruz. Operet ve revü sahasında, kardeşinin mükemmel bir tamamlayıcısı olan Ekrem Reşid'in kıvrak kalemi, sıcak ve münis espriler doğuran kafası bu defa da «Aldırma»yı çıkardı. Revünün ismi bile bir romanlık mâna taşıyor. «Aldırma» hepimizin şu kabulsu, mihnetli dünyada, dilimizde pelesenk edeceği nazım bir kelimedir.

Bu defaki revüye Safiye İtirak etmemiş. Fakat bu işi ne kadar beğenmiş olduğunu bilmiyoruz. Halkı revüye daha fazla istindiren ve kâğıtlardan hareketlerinden anlıyoruz. Finalde, nerede olursa olsun, sahnedeki locadan, hattâ kendisi seansında bile «Aldırma» şarkısını söylüyor ve halkada beraber söylüyor.

Revü bir avuç neşedir. Bol müzik, bol dans, bol espriler. Revüde ne mantık, ne dörbaşı mamur mevzu, ne insicam aranır. «Aldırma» bir Sulukule düğününden, bir deniz kenarı kahvesinden, film sütyosuna kadar bizi birçok yerlere götürüyor. Bu revüde musikî bana «Alabanda»dan daha kuvvetli geldi. Bilhassa «Seveyim mi senin» ve «Lâle» şarkıları çok güzel. Balet te geçen revüdeki pasaklıktan kurtulmuş. Danslar da, kostüm

Cemal Reşid

ler de, hattâ bizzat balerınler de derli toplu...

Revünün muvaffak oluşunda Muammerin hissesini nasıl unutulabilirim? Sevimli ve genç sanatkar bu defa da ibda ettiği küllanbey rolüyle, revüyü sırtında taşıyor. Hele zemine ve zamana uygun esprilerine diyecek yok. Tulûatın bu derece sıcağına kan kurbanı. Bestekar Salâhaddin Pınarı yeni rolünde pek sevimli buldum. Sahne kendisine tanburu kadar yakışıyor. Yıldız rolünde, eski güzellik kraliçesi bayan Hicran bulduk. Sesi ve istidadı var. Fakat bir parça zayıflama şart. Biraz da konuşurken kelimelere dikkat etmeli. Şarkıda «elbet» yerine «helbet» diyor. Bazan da şarkılarda yanlış sesle başlıyor. Alahattan orkestra pişkin de, her nabza göre şerbet verebiliyor. Bütün bunlara rağmen bayan Hicran iyi bir eleman olabilir.

Halk operetinin emektar ve sabık tenoru Lütfullah Sururi de revüde rol almış. Pişkin bir operet sanatkarı olan Lütfullah o kadar şımanlanmış ki, durduğu zaman balden en az 4 kızı maske ediyor. Bayan Hicranla ikisinin sür'atle zayıflama idmanlarına başlamaları lâzım! Lütfullah sahnedeki uzakta kaldığı müddet zarfında, mevcut sanatından pek bir şeyler kaybetmemiş. Revünün havasına zahmetsiz katılabilir.

Ermeni rolünü yapan gençler, karısını oynayan Reha'yı, Pembe rolünde Sevim'i, annesi rolünü yapan bayanı muvaffak buldum. Hele Eyüb Sabrınla çingene taklidine diyecek yoktu.

Herkes, canla başla vazifesini yapmaya çalışıyor. Eh, ufak tefek kusur kadı kızımda da bulunur. Revünün ismini hatırlıyalım!
Nusret Safa Coşkun

Bulmacalarımız

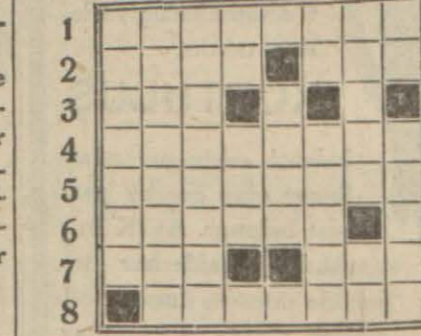
15 inci devre bulmacalarını doğru halledip hediye kazanan okuyucularımızın isimleri

- Birer albüm kazananlar**
- 1 — İzmit: Paç Mah. Bahriye çk. mazi No. 55 Naci Demir.
 - 2 — İzmit: As. Pos. 4025 Şevket Topçu.
 - 3 — Bahçeşehir: Asarış Mah. Yıldırım camii karşısı No. 22 Şekib Asrak.
 - 4 — Alpullu: Şeker fabrikası pişirici ustası Osman Akın.
 - 5 — Pötürge: Dava vekili Ruhi Atilla oğlu Tevfik Atilla.
 - 6 — Ankara/Çankaya: Aşağı Ayrıncı No. 26 Sara Okay.
 - 7 — Adapazarı: Çırapazarı, Hacibaba lokantası Hidayet.
 - 8 — Adapazarı: Gümrük önu. maliye ves. foto Hasan Taspinar.
 - 9 — Ankara/Yenişehir: Cihan sokak Akkaya Ap. No. 5 Erdem Talu.
 - 10 — Çorlu: Silâhtarğa Mah. Akın, otar sokak No. 24 Salim Tevcan.
 - 11 — Diyarbakır: Gazi İkuu öğretmeni: Afife Baybars.
 - 12 — Fatih Nisanca No. 17 Mehmed Anst.
 - 13 — Ayazpaşa: Molla Paşa No. 32/1 İ. Essemen.
 - 14 — Adliye memurlarından Nedim.
 - 15 — Vezneçifti: Fırat Ap. No. 28/1 kat: 2 Emine Nihal Ergüder.
 - 16 — Parnaklı: Hocazade sokak No. 29 E. Papazyan.
 - 17 — Altıyol: Çilek sokak No. 168 tü. tüncü Aziz eli ile Yaşar Özürk.
 - 18 — Üsküdar: 20. İlkokul Oytun Alpenen.
 - 19 — Fatih: Sarıgül caddesi No. 89 Sevim Eröz.
 - 20 — Ayazpaşa: Namıkpaşa sokak Meral Nur.
 - 21 — Babalı yokusu No. 22 Rüstem Özalp.
 - 22 — Çiftçihavuzlar: Tepegöz sokak No. 12 Gavsı Tura.
 - 23 — Pertevniyal Lisesi 905 Kadri Turmaoğlu.
 - 24 — Telcirdağ: Hususi muhasebe memuru Pervin Üngel.
 - 25 — Çanakkale: Atatürk Mah. eski Mahkeme sokak No. 24 Nigar Teksoz.
 - 26 — Antep/Keçiören: Tepebaşı as. faat üzerinde birinci penbe ev Günül Serim.
 - 27 — Ankara/Yenişehir: İncesu, seyran yolu No. 19 Fırcan Buduner.
 - 28 — Edirne: Maarif caddesi No. 10 Şahab Sengül.
 - 29 — İzmit: Vasıf Çınar bulvarı No. 13 daire: 4 Cahide Çabakkaya.
 - 30 — İzmit: Yukarıpazar, bakkal Hasan eli ile Yıldız Oruç.
 - 31 — Ankara/İncebağ: Kutluğun sokak No. 61 Fevza Okan.
 - 32 — Orhangazi: Dava vekili Müm. Naz Başaranın kardeşi Muazzez Başarancaan.
 - 33 — İzmit: Kemalpaşa Mah. Gazi babası yokusu No. 4 Feri Gönenç.
 - 34 — Gediz: İlkokul öğretmenlerinden S. Güler.
 - 35 — İzmit: Jandarma fen memuru Kâmil Kaya kız Zerrin Kaya.
 - 36 — Eskişehir: Yeni Postahane karşısı No. 58 Ekrem Üstünel.
 - 37 — Eskişehir: Arifiye Mah. No. 125 bakkal Mustafa Keskinbaş.
 - 38 — Kırıkkale: Pr. Hd. Fb. Turan Baran kız Emel Baran.

(Arkası var)

Bulmacamız : 16 (17)

Banlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan okuyucularımızdan 80 kişiye hocalarına gidecek hediyeler vereceğiz.
1 2 3 4 5 6 7 8

Soldan sağa doğru:

- 1 — Tutma (8).
- 2 — Eserler (4), Seyrek olmayan (3).
- 3 — Bir emir (3).
- 4 — Sahaya koş (3).
- 5 — Masalların antipatik bir tipi (8).
- 6 — As (6).
- 7 — Kaşın sembolü (3), İstikbal (3).
- 8 — Bir Çek Cumhuriyeti (7).

Yukarıdan aşağıya doğru:

- 1 — İstanbulun bir semti (7).
- 2 — Temiz kanlı insan (8).
- 3 — Vezne memuruna (8).
- 4 — San'at (2), Yarım (sıvı) (3).
- 5 — Sonuna abo gelirse küçük model olur (4).
- 6 — Saillandır (2), Kavga için vesile anar (5).
- 7 — Bir memleket (5), Boru nidası (2).
- 8 — Bir renk (3), Kıyafet (5).

Askeri vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

vetlerle ve itiraf edilmesi muhtazı bir sevk ve idare meharetille birlikte Sovyet ordusunun kıy mevsiminde hareketler yapmak emrinde, haiz olduğu hususi kolaylıklardan istifade suretile Mareşal Timoçenkunun girişimi bulunduğu son büyük taarruz nihayet tahminlerin galib ekseriyeti veçhile Alma baş komutanlığının yetiştirebildiği ihtiyat kuvvetlerle aldığı tedbirler sayesinde evvelâ yavaşlamış, sonra da duraklar gibi olmuş ve 29.30 tarihli haberlerin, Sovyetlerin temadı etürmeğe uğraştıkları taarruzlar dolayısıyla şiddetli muharebeler vukubulmakta olduğunu bildirmekle onlarına rağmen büyük Timoçenko taarruzunun ilk hızını kaybederek malûm gayesine erişemediği de anlaşılmıştır.

Mareşal Timoçenkunun iki esaslı taarruz kolundan Stalingradın şimal batısındaki sahadan geleni, bildiği gibi, çok tehlikeli idi. Bu kolun kanadı Don - Volga arasındaki Alman ve müttefik kuvvetlerini tehdit etmekte olduğu gibi büyük Don kavsının şimal kenarından Don nehri ile geçerek ilk hamlede meşhur Kletskaya şehri alan ve Rostof umumi istikametinde cenuba doğru hareketini temdeide başlayan dış kanadı da Volga - Don sahası ve büyük Don kavşu ile birlikte Kafkas dağları sahasındaki bütün müttefik kuvvetlerin gerileri ni kesmek tehlikesini göstermeğe başlamış idi.

Alman baş komutanlığı 30 İkinciteyri aşkısına kadar sarfettiği gayretler neticesi olarak Timoçenko taarruzunu duraklatılabilmekle şimdiki bu tehlikeleri önlemiş sayılabilir. Bu taarruzu bütünü hükümden düşürüp düşürememiş olduğunu ise önümüzdeki günlerin olayları gösterecektir.

Volga - Don mntakası büyük Don kavisinde bu hâdiseler cereyan ederken Doğu cephesinin merkez mntakasında toplanmış olan yine büyük miktardaki ve araların da ağır tanklar da bulunan diğer Sovyet kuvvetlerinin Kalenin - Rşev ve cenub batısı bölgesinden 26 İkinciteyriinden itibaren çok şiddetli yeni bir taarruz daha geçtiğini, sol kanadlarında olduğu anlaşılan ağır ve orta sınıf tanklarla Alman hatlarında birkaç önemli ve limitatlı gedik açarak Rşev ile Welikülük şehirleri arasında doğru ilerlediklerini ve Almanlar için ikmal bakımından ehemmiyeti fazla iki demiryolunu kestiklerini Sovyet baş komutanlığı 29 ve 30 tarihli tebliğlerinde bildirmiştir.

Sovyet başkomutanlığı bu yeni taarruzla hiç şüphesiz merkez mntakasındaki Alman kuvvetlerinin cenuba kaydırılmamasını istihdaf ediyordu. Buna muvaffak olmuştur. Ancak, eğer yarına hareketlerini inkışaf ettirebilseydi Alman ordusunu bu mntakada dahi hırpalayacak daha geniş hareketlere girişeceği de şüphesizdir. Alman resmi tebliğleri, Sovyetlerin bu taarruzlarından esasen daha evvel bahsetmiş ve Sovyetlerin açtıkları gediklerin, Sovyetlere ağır kayıplar verdirmek ve onların birçok tankını tahrib etmek suretile kapatılarak vaziyetini ıslah edildiğini bildirmiş oldukları cihetle mişdilik bu hâdisenin daha ziyade istigale mahal görülmemektedir.

Doğu cephesinin hemen her tarafında Sovyetlerin elinde olduğu görülen taarruz hisiyatı acaba bu kiş hep bu suretle devam edecek mi? Avrupanın batı ve cenub şimali Afrikadaki duruma göre bu nu fazla muhtemel görmeğe beraber kat'i hükmü yine olaylara bırakmağı tercih etmekteyiz.

2 — Batı ve cenub Avrupa, şimali Afrika ve Atlantik cepheslerinde:

Vişi Fransası ordusunun terhisile silâhtan tecridi keyfiyeti hemen hâdisesiz cereyan etmiş, Almanlar Toulon mntakasına da kuvvetli bir suretle yerleşmişlerdir.

Şimali Afrikada, şarktan ilerleyen sekizinci İngiliz ordusu Elâğeylâdaki Mihver mevzilerine yavaşmıştır. Bizzat Almanların bildirdiğine göre sekizinci ordunun dört, beş piyade tümeninin Marsa Matrüh ile Tobruk arasında gerilerde bırakılmış olmasına rağmen Mareşal Rommel kuvvetlerinin Elâğeyla mevzilerine müdafaa ve muhafaza edebileceklerine dair olan ümidler azdır ve eğer fevkalâde bir hâdisesiz zuhur etmezse bu kuvvetlerin vakit kazanmak suretile Trablusgarb şehrine doğru geri çekilmekte devam edecekleri zannedilmektedir.

Suikasd davasına dün devam edildi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

da 50 metre arkadan gelmekte olduklarını gördüğünü söylemiş ve demiştir ki:

«Bu esnada arkadan bir infilak vuku bulunduğunu duydum. Ve geri döndüğüm zaman büyük elçi ile Madam Papen'in yerden kalkarak sefarethaneye doğru ilerlediklerini gördüm. Kendilerinin yardımına koşmak üzere caddenin sol tarafından sağına geçtim. Ve bu arada Von Pepen ile refikasının arklarında tahminen 20-30 metre kadar gerilerinde duman çıktığını gördüm. Gerek Von Papen gerek refikasının üst başları çamur ve topırağa bulamış bir halde idi. Bu sırada Von Papen bunun kendisine karşı yapılmış bir suikasd olduğunu söyledi. Refikası da aynı fikirde idi.»

Madmazel Roza şahadetine devam ile ikinci bir infilakın vuk bulması endişesile büyük elçiden tehlikeli mntakadan uzaklaşmasını rica ettiğini söylemiş ve infilakı müteakib Yenişehirden Çankaya doğru tahmine göre yeşil renkli bir taksi otobili geçtiğini ve içinde şoförden maada firkinsin bulunmadığını, büyük elçiye bu taksiye binmesini teklif etmiş ise de, elçinin oradan ayrılmak istemediğini, sadece polise haber vermesini şoföre seslenerek söylemiş olduğunu ve bu esnada şehirden yukarıya doğru iki kişinin gittiklerini ve büyük elçinin polisi çağırması üzerine bu iki şahsın Kavaklı dere istikametine koşmağa başladıklarını gördüğünü bildirmiş ve demiştir ki:

Bu şahısları fazla takip edemedim. İhtimalki hâdiseyi bildirmek için polis noktasına koşuyorlardı. Kaçan şahısları şimdî görsem tanıyamam ve bu şahısların mazunlardan her hangi birisi olup olmadığını da bilemem.

Şahit sefarethaneye gelişlerinde Madam Papen'in mantosunun arkasında kan izleri ve ufak cesed parçaları bulunduğunu gördüğünü, infilaktan evvel elinde büyük ve kırmızı örtülü bir paket taşıyan hiç bir şahsı ve başka bir otomobil gelip geçtiğini ve hâdisenin akabinde yaralanmış bazı bayanları her hangi bir otomobile binip gittiklerini görmemediğini işaret etmiştir.

Madmazel Rozanın bu ifadelerinden sonra mazunlara şahitten soracakları olup olmadığı sorulması üzerine ilk olarak Pavlof söz almıştır.

Pavlof, Matmazel Rozanın şahadetine karşı da birinci infilaktan sonra ikinci infilakın takip edeceğini şahidin neye istinaden tahmin ettiğini, bunun bir bilgiye mi müstenid olduğunu, iddia makamını temsil edenlerden başmuavin Kemal Boranın hâdisesi hakkında tanzim edilen ve imzasını taşıyan zabıt varakasına göre infilakı müteakib o civarda bulunan Alman ataşemiliterine oid bir otomobilin önceden hâdisesiz yerinde her hangi bir maksadla bulundurulup bulundurulmadığı ve içinde her hangi bir yaralanma hâdisesine karşı doktor mevcut olup olmadığını öğrenmek istediğini bildirmiştir.

Pavlofun bu isteğine karşı mütaaleası sorulan iddia makamı adına başmuavin Kemal Bora, şahidin ifadesinden de anlaşıldığı gibi gerek büyük elçinin, gerek refikasının infilakın kendilerine müteveccih bulunduğunu söylemeleri ve her zaman böyle bir hâdiseden sonra ikincisinin de takib etmesinin pek muhtemel olduğunu ve bundan ötürü vukuunun tahmin edilmesinin tabii bir hal bulunduğunu ve Alman ataşemiliterinin vak'a anında bulunmadığını ve hâdiseden sonra tesadifen gelmiş olduğunun tahkikatla anlaşılmasına göre ikinci sualin de tevchine lüzum bulunmadığı ve reddi lâzım geldiğini söylemiştir.

Heyeti hâkime, tevch edilmesini istediği bu iki sualin şahiden sorulması hakkındaki talebinin müdaafa hakkını ilgilendirmesi dolayısıyla hâkide tevchine çoklukla karar vermiştir.

Bundan sonra Kornilof, büyük elçinin Hariciye Vekâletine gönderdiği mektubda ikinci bir infilakın vukubulacağını kendisinin de tahmin etmiş olduğunu zikretmesine nazaran, bu ikinci infilakın ne sebepten ileri gelmediğini ve şahidin bu husustaki mütaaleasının ne olduğunun sorulmasını istemişse de gereği düşünülerek, şahidin ifadeleriyle eşasen bu sualin cevabı verilmiş olmasına göre /bu sualin şahide tevch edilmemesine karar verilmiştir.

Pavlofun istidadı

Tekrar söz alan Pavlof, iddia makamını temsil eden Kemal Boranın kendisine birçok suçlar isnad etmek istediğini ileri sürerek bu hususta yazılı istidadı bulunduğunu söylemiş ve bu istidadı okunmuştur.

İstida mündericatına göre Pavlof iddia makamını temsil edenlerden Kemal Boranın iddia ettiği gibi ne Romada, ne de Bulgaristanda hâdiseler yapmadığını, muallimlikle işgal eden bir şahsiyet bulunduğuna halde kendisinin bazı isnadlarla ve kara membarlardan gelen iftiralarla lekelenecek istidadını kaydetmekte ve Kemal Boranın bu isnadını geri almasını istediğini aksi halde kanunî yollara müracaat edeceği ilâve olunmakta idi.

Mütaaleası sorulan Kemal Bora, bu istidaya cevaben evvelki duruşmalarda söylenmiş olan bu sözler üzerinde heyeti hâkimenin durmadığını, tahkika lüzum görmeyi söylemiş ve bu taleb heyeti hâkimece de muvafık görülmüştür.

Bundan sonra şahid Kostantin Liberalinin duruşmaya gelmediği ve davetiyesinin ikinci nüshasının kendisine tebliğ edilmediği anlaşılmasına göre, yeniden kendisine davet gönderilmesine ve şayed Türkiyede bulunmuyorsa nerede bulunduğu ve diğer bir yer gereği gitmiş ise ne zaman döneceğinin tahkik edilmesine ve duruşmanın 9/12/1942 Çarşamba gününe bırakılmasına karar verilmiştir.

Devletçe ve milletçe yapmamız lâzımgelen tasarruflar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
hergün için 2x429000—858000 gram ekmeğe sokağa atılmaktadır. Bu miktarı kiloya çevirirsek 858 kilo ekmeğe tutar.

Yani yalnız İstanbul şehrinde hergün için 858 kilo ekmeğe sokağa atılmaktadır. Bu miktar adam başına 300 gram hesabına 2860 insanın günlük ekmeğine tekabül etmektedir.

Ankara ile İzmit'te de ekmeğe etiket yapıldığını zannediyoruz. Bu vaziyete göre bu şehirlerde de nüfusları adedile mütenasib olarak hergün yüzlerce kilo ekmeğe sokağa atılmaktadır. Halbuki Türkiyenin belli başlı diğer şehirlerinde de aynı etiket usulünün cari bulunduğunu işitmekteyiz. Keyfiyet Türkiye mikyasında alınınca, o zaman bu etiket usulü neticesinde bütün Türkiye'de hergün binlerce kilo ekmeğe sokağa atılmış oluyor.

Peki, hergün yalnız İstanbul'da yüzlerce kilo, Türkiye mikyasında binlerce kilo ekmeğe israfını önlemenin çaresi yok mudur?..

Kanaatimizce, bu kadar mühim miktarda ekmeğe ziyânını önlemek için tek çare, etiket usulünü kaldırarak, yerine soğuk damga usulünü ihdas etmektir. Bu usul tebliğ edildiği takdirde

belediye zabıtası ekmeği kontrol etmek vazifesinden geri kalmıyacağı gibi, yalnız İstanbul şehrinde 858, Türkiye mikyasında ise binlerce kilo ekmeğe tasarruf edilmiş olur.

Bu, bugünkü şeraitte hiç de azımsanacak bir tasarruf değildir. Bu gibi küçük tasarruflar bir araya gelince, harb ekonomisi şeraitinde devletçe ve milletçe ehemmiyetleri inkâr edilemeyecek olan büyük tasarruflar ortaya çıkar.

Hasan Ali Ediz

MÜSAHABE

(Baş tarafı 5 inci sayfada)
tur; ondan sonra iş kendiliğinden yürür. Biraz münşerih oldu ve ayağa kalkarak elimi öptü: — Beni hem korkuttunuz, hem cesaret verdiniz, size pek teşekkür ederim; dedi.
H. Z. Uşaklıgil

Fabrika ve havuzların hurda demirlerini çalmışlar

Kasımpaşadaki fabrika ve Havuzlarda çalışan amelelerden Ahmed, Nezir fabrikaya ald külliyyetli miktarda hurda demir çalarak yakalanmışlar ve istioavabların müteakib tevki edilmişlerdir.

TALÂT, ENVER, CEMAL PAŞALAR

(Sinâ Çölünde Türk Ordusu) müellifi muallim Fuat Gücüyener tarafından neşredilen büyük tarihçi Ziya Şakir'in bu çok mühim ve çok saygı dikkat olan eserinin mevcudu bitmek üzeredir. Fiyatı: 150 kuruştur. Satış Merkezi: (Anadolu Türk Kitab Deposu) Yeri: İstanbul - Adliye kapısı karşısında Meydancık hanında

MEMUR ALINACAK

HALK BANKASINDAN:

- 1 - Halk Bankasına ve teşkilatına, Bankalar diğer mali müesseselerde muhasebe işlerinde çalışmış ve yetmiş beş muhasebe memuru imtihanla alınacaktır.
 - 2 - Ayrıca yine aynı müesseselerin aynı seviyelerinde çalışıp yetmiş ve merkezde muhasebe şefliklerinde, Şube Ağaçlarda resmî muhasebecilik yapabilecek ehliyet ve liyakatte üç memura ihtiyaç vardır. İmtihan etmek isteyenlerin mesleki hizmet ve liyakatlarını tevsihan yazarak belgeleri Ankara'da Halk Bankasına göndermeleri lazımdır.
 - 3 - Banka ve teşkilatına da aklimum Bankacılık ve mesleki küçük kredi işlerinde yetiştirilip çalıştırılmak üzere yüksek şahsî müesseselerinin E. İkonmî Finans şubeleri nezdelerinden beş kişi yine imtihanla alınacaktır.
 - 4 - İmtihanlar 10.K. evvel. 942 Perşembe günü saat 13 de İstanbul'da İstanbul Halk Sandığı'nda, Ankara'da Halk Bankası'nda yapılacaktır.
 - 5 - İsteyenlerin 9.K. evvel. 942 Çarşamba günü akşamına kadar İstanbul'daki İstanbul Halk Sandığı'nda, Ankara'daki Ankara Halk Bankası'na başvurmaları ve diğer evrakla müşbâhlerle müracaat etmeleri.
 - 6 - Muhasebe memurlarının tâbi tutulacakları imtihan mevzuu muhasebe nazariyesi ve tatbikatıdır.
 - 7 - Diğer memurlar için imtihan mevzuuları şunlardır:
 - 1 - Ticari senetler, ticari şirketler, tedavül vasıtaları, kredi ve kredi müesseseleri (hukukî ve iktisadî bakımdan).
 - 2 - Türkiye Ekonomik coğrafyası, zirai istihsalın nevi ve miktarları, millî sanayi müesseseleri ve yıllık imalat rev'i ve miktarları, küçük san'atların röüve faaliyetleri başlıca ihracat maddelerinin nevi ve miktarları.
 - 3 - Riyaziye.
- NOT: Halk Bankası, küçük ticaret ve san'atların mesleki faaliyetlerine ihtiyacı olanları krediler, tevzi ve tedvül maksadları etrafında devlete kurulu bir müessesedir. Ve bir memleket davası olan mesleki küçük kredi mevzuunda feragat e cidiyetle çalışmak ve istikballerini müessesede aramak emek ve kâcârında olan gençler aramaktadır.

Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

Bu müddet içinde Japonya hiç bir zaman ihtimal verilmiyecek kadar geniş başarılar gösterdi, son zamanlarda ise tipki mihi ver gibi taarruzdan müdafaa geçti, acaba muharebenin sonunu getirmek için ne düşünüyor? Bu suale hiç kimse cevap veremez.

İngiltere başvekili üç gün evvel söylediği nutukta Anglo-Sakson âleminin harbinin bitirir bitirmez bütün kuvvetleriyle uzak şarka döneceğini temin etmişti.

Mister Çörçil bu sözleri ile Japonyaya bilmediği bir hakikati öğretmiş olamaz.

O halde Japonyanın müstakbel hücumu karşılama için düştüğü nedir?

Tokyonun geniş nefes alabilmesi iki şarta bağlıdır:

Çinle anlaşmak ve Anglo-Sakson âleminin yıllarca Avrupada uğraşmasını temin etmek. Tokyo Çinle anlaşmaya çalıştı, muvaffak olamadı.

Fakat Anglo-Sakson âleminin Avrupada yıllarca uğraşmasını temin etmek için ne yapmıştır? Onu bilmiyoruz.

Gördüğümüz nokta Japonyanın Rusya ile mevcut dostluk bağlarını gittikçe sıklaştırmaya çalıştığı, Rusya tarafından da karşılık gördüğüdür.

Almanyanın yıkılmasına ihtimal vermediği için mi? Almanyanın yıkılması halinde de Anglo-Sakson âleminin Avrupada meşgul kalacağını sandığından mı? Tokyo ile Moskova arasında da mihver gibi Anglo-Sakson âleminden de gizli kalan gizli bir politika anlaşması mevcut olduğu için mi? Yoksa Japonya 75 yıldanberi ilk defa plânsız kaldığından dolayı mı?

Muharebenin yeni sürprizler doğurmasını beklersek hata etmiş olmayız.

Eksrem Uşaklıgil

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Mefsup İstanbul Rahim, Dok ve Antrepo Şirketi tahvilatının 1.Kamunuevvel 942 tarihinde vadesi hüflü edecek olan 73 No.lu faiz kuponlarının beheri 44 kuruştan bedelleri 2.Kamunuevvel 942 tarihinden itibaren ödenecektir. Kupon hamillerinin Pazartesi, Çarşamba ve Perşembe günleri saat 9 dan 12 ye kadar idaremez umumî muhasebe müdürlüğüne müracaatları. (1861)

KURTULUŞ

Doktorlar, bankacılar, kâtbler mühendisler velhâsıl bütün mürekkebli kalemle yazı yazanlar mürekkeblin ceblerine akmasından, kurumasından ve umum bozulmasından kurtaran yegâne

HAKİKİ KURTULUŞ
P. 8108 - 6318

DOLMA KALEMİ

Mürekkepli kalemle yazı yazmak mecburiyetinde olan halk hakikaten bu eziyetten kurtarmıştır.

UCU aşınmaz bol mürekkebl alır. Kuvvetli basılırsa 4 kopya çıkarabilir.

Mücevherat ve Saat Meraklılarına:
Plâtinden, Altından, Pırlantalı KADIN, ERKEK KOL ve CEP Saatlerinin Envai Çeşitleri Kıymetli Taşlarla Müzeyyen Şövalyeler 1943 Modelleri Üzerine

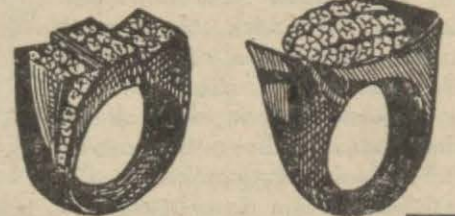
Yüksek zevikle yapılmış emsalsiz ÇİÇEK ve PLÂKLARINI Müessesemizde bulacağınızı müjdelirik.

VACHERON ve CONSTANTIN SAATLERİNİN ACENTASI

ARLON

Saat Mağazası

İstanbul - Eminönü Meydanı. Telefon : 21128

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

50 santilitrelik BİR ŞİŞE BİRANIN (Şişe depozitosu hariç) SATIŞ FİYATI 40 KURUŞTUR, YAKILACAK İSPİRTONUN da bayiden müstehlîke kendi derecesile 1 Litresinin SATIŞ FİYATI 95 kuruştur.

Keyfiyet sayın halhımıza tavzihen bildirilir.

TIYATROLAR

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatroları
Komedi kısmı
Bu akşam saat 20,30 da
ASRİLEŞEN B A B A

Dr. NİHAD TOZGE

Cild-Saç Frengi
ve diğer Zührevî hastalıklar
(BİRİNCİ SINIF MÜHASSİSİ)
Pazar ve Perşembeden mâda hergün
14 dan 17.30 e kadar (Telefon: 210-42)
Babaş, Vilyet konagi İsmail Hava Kurumu sarayı, 11
Hastanelerine kabul bağımlıdır.

Tokat Asliye Hukuk Mahkemesinden:

Tokadın Ezeefe köyünden Ah'shalı oğullarından Mehmed oğlu 1301 doğumlu Hasan 1330 senesinde umumî harbe askere giderek bir daha dönmediği ve hayat memnatından da bir haber alınmadığı cihetle galplığıne hüküm verilmesi karısı Emine oğak tarafından dava edilmekte olduğundan mumaileyh gâip Husanın avakibi ahval'nden haberdar olanların bir sene zarfında veresine veya Tokat asliye hukuk mahkemesine haber vermeleri ifân olunur. (805)

HER AYIN BİRİNDE
PARANIZIN MEYVASINI TOPLARSINIZ

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde:

Yd. P. Tg'm. M. Sâh'n oğlu Arslan İstanbul 330 (49905) in âcilen şubemize müracaatı. (1838-1907)

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

1943 İKRAMİYE PLÂNI

KEŞİDELER: 1 Şubat, 3 Mayıs, 2 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1943 İKRAMİYELERİ

1 adet 1999 Liralık	=	1999.— Lira
1 » 999 »	=	999.— »
1 » 888 »	=	888.— »
1 » 777 »	=	777.— »
1 » 666 »	=	666.— »
1 » 555 »	=	555.— »
1 » 444 »	=	444.— »
2 » 333 »	=	666.— »
10 » 222 »	=	2220.— »
30 » 99 »	=	2640.— »
60 » 44 »	=	2640.— »
250 » 22 »	=	5500.— »
334 » 11 »	=	3674.— »

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda tarihini de denemiş olur.

Tramvay durakları

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

Tramvay durakları tadil edilmiştir. Bir kısım duraklar tekrar tesis edilmiş ve bazıları kaldırılmıştır. Tekrar tesis edilen ve kaldırılan duraklar:

Beyoğlu sebesevi: Garaj, Osmanbey, Çocuk hastanesi, durakları tekrar tesis edilmiştir.

Çocuk hastanesinde arabalar saat 13 e kadar duracak sonra dücunayacaktır. Buna mukabil Hamamıdaki duraklar kaldırılmıştır.

Beşiktaş sebesevi: Boğaziçi İyesi, Kolej, Defterdar durakları tekrar tesis edilmiştir. Şeref stadi durağı yalnız mağ günleri ve icab eden saatlerde yapılabilecektir.

Aksaray sebesevi: Etyemez durağı Davudpaşaya nakledilmiştir. Bu tadilat 3 Birincikânun 942 sabahundan itibaren tatbik edilecektir.

D. Deniz Yolları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Erişip vapur işletmesindeki büfe 31 Mayıs 1943 tarihine kadar açık artırma ile kiraya verilecektir. Artırma 3 Birincikânun 1942 Perşembe günü saat 15 de idare merkezinde auru satım komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin tayin olunan gün ve saatla muvakkat teminat akçeleriyle komisyona müracaatları. (1916)

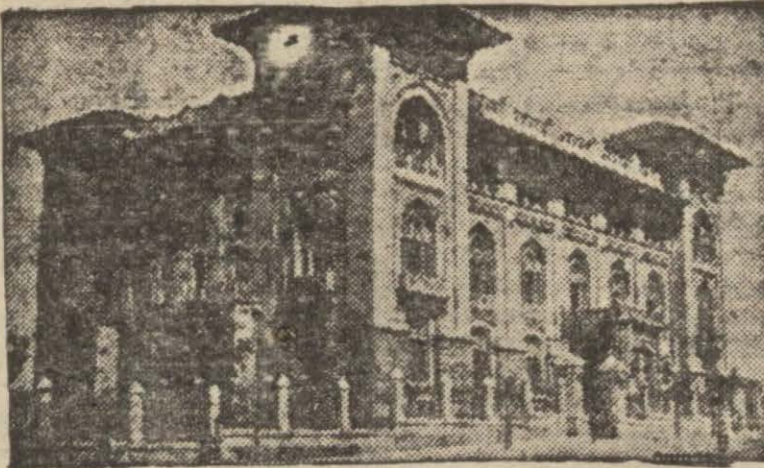
Türkiye Cümhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıkışı taktirde % 20 fazla ile verilecektir. Kur'alara senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

KURTULUŞ DOLMA KALEMLERİ DEPOSU
İSTANBUL HAVUZLU HAN No. 1